

Tudi v Sloveniji je še mnogo delovnih rezerv

Kakor v drugih ljudskih republikah, morajo tudi v Sloveniji uprave za delovno silo letos izpolniti zelo velike in odgovorne naloge. V tretjem planskem letu mora naše gospodarstvo dobiti 100.000 novih delavcev. Zato bo morala Slovenija prispevati prav tako sorazmerno velik delež.

Lani so pri nas organi uprav za delovno silo dosegli precejšnje uspehe. Začeli so delovati junija in do konca leta so poslali v proizvodnjo okrog 11 tisoč delavcev. Hkrati so posredovali zaposlitev 20.000 delavcev. Če bi ne bilo začetnih težav in če bi bila organizacija učinkovitejša, bi bilo mogoče doseči še boljše uspehe. Uprave za delovno silo še niso uživale povsod dovolj podpore izvršnih odborov na okrajnih ljudskih odborih. Letos bo treba tudi pomanjkljivosti čim bolj odpraviti. Večjo pomoč bi naj nudili organom uprav za delovno silo zlasti v dravogradskem, ilirskobistriškem, ljutomerskem, trebanjskem, trboveljskem, tolminskem in postojnskem okraju in v Celju-okolici. Zgled bi jim naj bili izvršni odbori v Mariboru, v lendavskem, murskosoboškem, radgonskem in krškem okraju.

Doslej upravam za delovno silo ni bilo še vselej dovolj jasno, kje je treba predvsem pomagati z delovnimi rezervami. Tako se je dogajalo, da niso dajali prednosti najpomembnejšim gospodarskim panogam, medtem ko so delovno silo dodeljevali manj pomembnim okrajnim podjetjem. Tako je večkrat primanjkovalo delovne sile v težki industriji, rudarstvu in gozdnim upravam, kjer bi moralo biti izpolnjevanje plana najuspešnejše, ker je od tega odvisna izpolnitev petletke. Organi uprav za delovno silo se niso tudi vselej zavestno, kje mora biti težjiše njihovega dela. Jasno je, da je treba predvsem usposobiti tiste organe, ki so najbližje delovnim rezervam, to se pravi komisije za delovno silo pri KLO. Prav te komisije pa so bile v organizaciji uprav za delovno silo najslabša stran. Imenovali so jih iz središča in pogosto so bile samo na papirju. Tu in tam so jih sestavljali bogatejši kmetje, na primer v nekaterih okrajih ptujskega in ljubljanskega okraja ter v Mariboru-okolici številni KLO komisij sploh niso imeli. Komisije so se vedno slabo organizirane v naslednjih okrajih: murskosoboškem, dravogradskem, novomeškem, črnomeljskem, lendavskem, Celje-okolici, krškem, moziškem in trboveljskem.

Odkrivanje delovnih rezerv je treba razumeti kot politično nalogo. Omogočiti moramo čim uspešnejšo izpolnitev petletnega plana saj izpolnjevanje petletnega plana pomeni graditev socializma. Zato je potrebno najširše sodelovanje množičnih organizacij. Množično organiziranje naj tudi izbirajo v sive organizacije za delovno silo in v kratke delovne komisije najboljše ljudi. Da organe uprav za delovno silo doslej niso mogli doseči večjih uspehov, je treba pripisovati precej slabim svetom za delovno silo, kakršni so na primer v naslednjih okrajih: Maribor-mesto in Maribor-okolica, črnomeljski, dravogradski, moziški, krški, postojnski in trboveljski. Delavci pa so sveti v ptujskem, lendavskem in trebanjskem okraju.

Uprave za delovno silo morajo mnogo bolj upoštevati planske naloge kakor doslej. Dogajalo se je, da so marsikje zaposlovali delavce izven plana.

Tako so januarja dodelili skoraj polovico delavcev lokalnim podjetjem, ko zanje plan še ni bil izdelan, pomembnejša podjetja pa so zelo pogrešala delavce. Vsekakor bo treba zaostri plan-ske discipline tudi na področju okrajev. Med drugim bo treba izdelati poglobljen plan delovnih rezerv pri okrajnih upravah za delovno silo. Čeprav se delovne rezerve precej spreminjajo v posameznih letnih časih, zlasti zaradi kmetijskih del, vendar je mogoče določiti natančnejše, koliko delovne sile imajo, ne pa da jih ocenjujejo pre-nizko, kakor to delajo ponekod iz oportunitizma.

Tudi v Sloveniji je še mnogo delovnih rezerv, čeprav jih nimamo toliko kakor druge ljudske republike. — Računati smemo, da je na našem področju še na tisoče delavcev, ki bi jih bilo treba pritegniti v industrijo. Delovne rezerve je treba ugotoviti tudi za krajša razdobja, tako da bi bilo mogoče presežke uporabljati vsaj začasno. Ustanoviti bi bilo treba več posebnih frontnih brigad. Po drugih ljudskih republikah so organizirali mogo frontnih brigad in dosegli z njimi zelo velike uspehe. Tudi pri nas bi bilo mogoče doseči z delovnimi brigadami lepe uspehe, kar na primer dokazuje primer brigade sežanskega okraja, ki je pomagala zgraditi progo Dutovlje-Sežana.

Pri nas bi mogli mobilizirati še precej delovne sile tudi iz vrst žena in mladine. Še vedno je mnogo delovnih mest, kjer delajo moški, čeprav bi bilo tam mogoče zaposliti žensko delovno silo. Letos moramo izpolniti zelo pomembno nalogo: poslati v podjetja težke industrije več tisoč mladine, da se bo čim prej izučila za delo v novih tovarnah.

Precej delovnih rezerv bi bilo mogoče odkriti tudi v marsikaterem podjetju. Naloga podjetij je, da čim bolj izkoristijo zmogljivost strojev in pravilno zaposlijo delavce, da ugotovijo notranje delovne rezerve, ki so še marsikje. Zlasti zadnje čase med popisom strojev in delovne sile ter ugotavljanjem zmogljivosti podjetij bi uprave za delovno silo mogle marsikaj storiti, da bi bila ta naloga čim bolj izpolnjena.

Imamo še notranje rezerve, če povečamo odstotek izrabe tako imenovanega bruto koledarskega delovnega fonda. V Sloveniji dosega ta odstotek le 73%, kar znaša 266 dni na leto. V nekaterih panogah je odstotek še nižji. Višji pa je v industriji, kjer dosežejo 280 delovnih dni. Če bi letos dosegli 78 odstotkov ali 284 delovnih dni, bi prihranili na tisoče delavcev. To pa je tudi mogoče doseči. Predvsem je treba kar najbolj utrditi delovno disciplino in čim bolj zmanjšati število neupravičenih izostankov. V Sloveniji znašajo izostanki povprečno nad 5 dni na delavca v letu. Zelo mnogo neizkoriščenih delovnih dni odpade tudi na bolezenske izostanke. Računajo, da bi bilo mogoče z boljšo organizacijo zdravstvene službe in z izboljšanjem zdravstvenih razmer delavcev zmanjšati izostanke najmanj za 5 delovnih dni na delavca ali nameščence.

Iz teh primerov je razvidno, da je mogoče pri nas odkriti še mnogo delovnih rezerv, kar je naloga uprav za delovno silo, ki jim pa morajo pomagati množične organizacije in vsi politični delavci.

NA PODROČJU POSTOJSKEGA GOZDNEGA GOSPODARSTVA ŽE POGOZDUJEJO

Pogozdovanje goličav, pogorišč in podobno, kakor tudi varstvo in nega gozdov — vse to je neposredno vezano s sečnjo lesa za plansko proizvodnjo, izkoriščanje gozdnih zakladov zahteva v planskem gospodarstvu stalen naraven prirastek in zato pogozdovanje gozdnih površin.

Se pomembnejše je pogozdovanje v nekdanjem obsejnim pasu na Primorskem in na Krasi. Ne samo, da so italijanske oblasti zanemarjale pogozdovanje, temveč so tudi z izsekavanjem važnih lesaških nasadov napravile skoraj nepopravljivo škodo.

Postojnsko gozdno gospodarstvo ima letošnja pogozdovna dela razdeljena na tri področja: Planina, Škocijan in Bistrica. Bistrica (ki obsega tudi pogozdovanje goličav v višjih predelih pod Snežnikom). Pogozdili bodo predvsem nekdanji obsejni vojaški pas in goličave ob cestah in železnicah, kjer so nekdanji izsekavali le gozdove, do katerih je bil lahek pristop, medtem ko se je v oddaljenih gozdnih drevje sušilo in gnilo. Po letošnjem polletnem planu pogozdovanja bodo na področju postojnskega gozdnega gospodarstva na površini 46 ha posadili 161.000 dreves, predvsem smreke, jesen, javor, jelko in črni bor, ki je zelo odporen in hitro raste. Poleg tega, po planu določenih sadik pa bodo posadili še 35.000 dreves več, za kar so se obvezali v tekmovalni, ki so ga napovedali gozdnemu gospodarstvu v Sarajevu. Potrebno število štiriletnih dreves so vzgojili v lastnih drevesnicah v Ljubljani in Postojni.

Po letošnjem načrtu ima gozdno gospodarstvo Postojna tudi precejšnje gozdne površine, ki jih bodo očistili. Predvsem bodo očistili in trebili tiste gozdove, ki so prerasli z leskovino, grmičevjem ali gozdnim plevelom. Očistili bodo tudi gozdove, kjer nekaj let stara drevesa ogroža grmičevje. Po polletnem planu bodo očistili 248,75 ha gozda, poleg tega pa še 31 ha površine prostovoljno, kar bo všteto v tekmovalje. Že v zadnjih dveh mesecih so gozdni delavci očistili 39 ha gozda.

Gozdno gospodarstvo Postojna je sklenilo tudi z okrajnim odborom OF pogodbo za pogozdovanje. Namreč, da bodo člani Osvobodilne fronte v predelih Ravnik, Planine in Škocijana posadili 35.000 sadik in očistili 11 ha gozdov. Za to delo bodo delavcem plačali 59.000 din, približno 20% pogozdovanih del pa bodo opravili brezplačno.

Na področjih postojnskega gozdnega gospodarstva niso mogli začeti pogozdovati že v marecu, kakor so sprva računali, ker je bila zemlja še zmrznela. Komaj 2. aprila so se začela pogozdovna dela v Planini, Škocijanu in v Bistrici Bistrici v revirju Dletve. V revirju Škocijanu se je prve pogozdovne akcije udeležilo tudi 26 šolarjev osnovne šole na Uncu, ki so skupno z učiteljico zasadili precej sadik. Ko se bo pomlad začela tudi v višjih legah, bodo pod Snežnikom pogozdovali še maja. Ker je za pomladna pogozdovna dela le še kratek čas, morajo frontne organizacije najhitreje zbrati ljudi, ki bodo pomagali pri pogozdovanju.

Po stopinjah gorjanskih partizanov (Ob ustanovitvi obdelovalne zadruge »Rdeča zvezda«)

Ko so pred dvema mesecema komunisti iz Družinske vasi, Čadraž, Tomaže vasi in Vinjega vrha na sestanku osnovne partijske organizacije v Beli cerkvi dali pobudo za ustanovitev kmetijske obdelovalne zadruge, so hkrati začeli tudi razmišljati kako bi bilo najbolje začeti. Ni bilo treba veliko uganjanja. Pot jim je začrtalo delo samo.

Zadružnike nove kmetijske obdelovalne zadruge v Beli cerkvi sem obiskal dan pred ustanovnim občnim zborom.

»Na Vinjem vrhu vežejo danes,« je povedal tovariš Pavšelj, predsednik KLO in sam zadružnik. Z njim in zadružnikom Jožetom smo zavili pri mostu pred Gomo v breg.

»Najprej smo se pomenili z ljudmi,« je pripovedoval Pavšelj, ko smo se pod Hribom ustavili pri hiši zadružnika Makovca in izvedeli, da je šel na delo v vinograd.

»Za agrarne skupnosti nam je bilo dodeljenih 35 ha zemlje in 4,90 ha vinograda. Najprej je pristopilo 11 viničarskih družin, potem trije mali kmetje. V zadruzo sta nato vstopila še srednja kmeta Rešetič s 14 ha in Ivan Kromar s 13 ha zemlje, oba iz Čadraža. Tako smo zložili 66 ha njih in travnikov in nekaj nad 5 ha vinogradov. Zdaj nas je 18 družin, članov z otroki vred pa 63.«

Se pred občnim zborom so se zadružniki razdelili v poljedelsko in viničarsko grupo — bodoči brigadi — in obdelali skoraj vso zemljo. Na zadružnem so posejali 1,20 ha ovsu, 40 a rži, 80 a ječmene in pripravili zemljo za peso, krompir, koruzo in druge kulture, 40 voz hlevskega gnoja so napeljali po njivah, da bo pridelek večji. Z umetnimi gnojili bodo povečali hektarski donos. Očistili so 2 ha sadovnjaka. Zadružnika Jožeta Jarkoviča so ljudje videli na polju že ob 5. uri zjutraj, o polnoči pa še na sestanku v pogovoru o delu in pri sestavljanju novih načrtov. Dež ga ni pregnal z njive, ko je oral, da bi bilo do občnega zbora že vse obdelano.

Odločnost zadružnikov, ki so z vso silo zgrabili za delo in se pri tem že pogovarjali o obdelovanju s stroji, o obnovi hlevov pri Zorkotu, ki bo tudi vstopil v zadruzo, o nakupu 8 krav, 6 telic, 30 ovc, o nabavi plemenskega bika in merjasca, o gradnji kokošnjaka za 200 glav perutnine itd., ta odločnost je osupnila celo vasko bogatijo in reakcije, ki sta v začetku zagnali silen hrup proti mladi zadruzi. Zadružniki pa so se pred rojstvom zadruge prepričali, da je najboljši odgovor na laži in obrekovanje — boljše delo.

»ZDAJ SMO ZADRUŽNIKI«

Na Velikem in Malem Vinjem vrhu, v Marincu in Lokvah so najlepši vinogradi. Daleč se vidi z Vinjega vrha, čeprav je le malo višji kakor bližnji hribčki gričevja ob Krki. Kot na dani leži na levo prostrano krško polje s temnim hrastovim gozdom v Krakovem. Tu in tam se v dolini, ki se začneja širiti prav ob vznožju Vinjega vrha, srebrno zasveti koleno ali ovinek Krke, ki se počasi pomika proti Kostanjevici in dalje k Savi. Na zapadni strani stoji za Straškimi hribi in Podetincami prostran Rog, proti jugu pa se ustavi pogled na mogočnih gozdnatih pobočjih Gorjancev.

Na najboljši zemlji in najlepših gričih so imeli nekdanji vinograde struški, otški in drugi graščaki, bogataši in samostanci.

»Pet hektarov bo obdelovala zadruza,« je rekel Jože in pokazal na zaokrožene parcele trt. Veliko bo dela tukaj. V položnih krajih pod Marincem bodo zadružniki obdelovali vinograd s plugom, v strmih legah pa bo treba kopati za enkrat še po etarem.

Na gričku nad Lokvami je skupina zadružnikov privezovala obrezane trte. Ni jih bilo treba vprašati, zakaj so vstopili prvi v zadruzo. Spretno so zvižali vrbine šibice v zanke in privezovali šparone h kolom. Na zadružnem, to je na svojem, bodo pokazali, kaj se da doseči z skupnim delom. Zato je vsaka trta privezana skrbno in z ljubeznijo, saj delajo viničarji zdaj prvič res zase, za skupnost. Zadruza jih je rešila odvisnosti. Nič več ne bo garal Makovec bogati Pavlini iz Čadraža po 16 in več dni za 4 krajčke njive. Jančevi ne bo treba hoditi k velikim kmetom v Tomažjo vas, kjer je za delo cele zime dobila kakšen voz dražja. Hišico, ki jo gradiš za napeljevanje močnega jima bodo pomagali dokončati zadružniki. Nič več ne bodo hodili tudi

V Slavoniji gradijo 150 km gozdnih železnic

Da bo mogoče ceneje in hitreje izkoriščati gozdove na oddaljenih področjih, so začeli v Slavoniji graditi več gozdnih prog v skupni dolžini nad 150 kilometrov. Razen tega bodo obnovili tudi več starih prog. Nekatere proge so začeli graditi že januarja. Na področju kombinata lesne industrije v Sušini, Djurdjevcu, Belišču in v Virovitici gradijo deset krakov železniških prog v dolžini nad 60 km.

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Po stopinjah gorjanskih partizanov
Resolucija Informbiroja je povzročila svetovnemu gibanju za mir neizmerno škodo
Slovenija mora zatreti koloradskega hrošča — Fizkultura

drugi viničarji »taberhovati« k bogatašem, dovajali bo dela doma, v zadruzi.

»Zato so nas zmerjali v začetku z lenuhi, ker vedo, da jim ne bomo več zaostoj delali. Kako pa smo lenuhi delali prej 30, 40 in še več let? Poletj smo jim bili dobri, pozimi pa nas ni nihče prišel prositi za delo!«

Koliko bridke resnice in trpljenja viničarjev in bajtarjev je skritih v teh kratkih zadružnikovih besedah!

Hladno je postalo okrog poldneva, pa zadružniki veseno niso zgubili dobre volje in veselja do dela.

»Butara zapoj nam tisto od graščine!«, jih je več sililo v starejšega, a še vedno čvrstega možaka, ki je kleče privezoval trte na robu vrste.

»Bo predolga,« se je branil, a čez čas le začel z drugo šaljivo pesmijo, ki jih sam zлага. Od škocjanske strani se je medtem pripodil nizki oblak, tako da je začelo na vsem lepem snežiti. Burja in sneg pa zadružnikov nista pregnala iz vinograda.

Leta 1921. je dobil Butara od agrarne reforme 54 arov s trnjem zaraščene celine. 30 let naj bi stari državi odplačeval to »posest«. Nekaj tednov pred osvoboditvijo, v maju 1945, je moral plačati kar tri zapadle obroke. Potem, ko je 30 let delal za graščino, ga je leta 1934 »struška gospa« vrgla na cesto in mu povedala, da ga ne morejo več rabiti. Še tistih nekaj bornih kosov pohištva in cunj so mu vrgli s silo iz koč. Desetega otroka je žena Tončka rodila na tujem podstrešju. Kljub vsej revščini pa Butara ni izgubil volje. Sestavlil je 54 kitic dolgo duhovito pesem in se norčeval iz graščinske pravice. Zato ni mogel dobiti niti lesa za novo kočjo. Otroke pa sta z ženo poštno vzgojila. Prvi sin Karel je padel leta 1942. v Gorjanskem bataljonu, drugi Milan 1944. v Žužemberku kot vodnik kurirjev. Belogardiisti so ju zaradi sinov-partizanov zaprli in pretepali ter jima štirinajstkrat obrnili vso hišo.

»Zdaj sem vesela, da smo zadružniki. Dela smo vajeni in nam bo bolje, ker ne bomo več delali drugim.«

Tako je preprosto povedala Tončka Butara, ki je rezala trte na zadružnem in ve, da bosta z možem v zadruzi prvič v življenju srečna ob delu svojih rok. Njuna hčerka je na zadružnem tečaju; ko se bo vrnila, bo v zadruzi knjigovodnica. Butarovi, Klobučarjevi, Jančevi, Makovčevi in vsi drugi bodo z delom dokazali, da hočejo bolje in lepše živeti. Zato so strnili svoje sile v zadruzo. Zemlja, na kateri so se nekdanji šopirili tuji in domači zajedalci, bo zdaj rodila vnucom in pravnukom nekdanjih tlačanov — svobodnim zadružnikom.

LAZI IN ZASTRAŠEVANJE — KRHKO OROŽJE NASPROTNIKOV

Če bi se v vaseh okoli Bele cerkve držali in obdelovalno zadruzo le viničarji in »tisti, ki niso nikoli nič imeli«, bi vaški bogataši zasmehljivo govorili: »ta beračija ne bo dolgo, saj še niso nikdar gospodarili na svojem!« Ko pa se je razvedelo, da sta pristopila v zadruzo tudi Rešetič in Kromar s skupno 27 ha zemlje, se je vtila po zadruzi ploha laži in uma-

zanij. Z »lenuhi« ni reakcija nič dosegla, ker so zadružniki z delom dobili priznanje v vseh vaseh. Treba je bilo kaj več. Poizkusili so zastrašiti vas in zadružnike.

»Kromarja se v mraku napadli maskirani ljudje! Jeeti je moral elanimo in suha reberca, zraven pa so ga ogrevali po hrbtu s palicami!«, sta vedela povedati bogati Koričič z Drage in Kirar iz Ruhnove vasi, za njim pa seveda vsi ostali naprotniki zadruge.

»Ponoči je prišla skupina oboroženih z ene strani; iskali so Makovca in Kromarja da se bodo z njima pomenili...« se je kmalu nato razneslo in namigavalo, češ boste že še videli!

Rešetiča se je lotil sin bogate sosede, ga ozmerjal in mu očital, da je kriv, da stopajo ljudje v zadruzo. »Zaradi Kromarja in Rešetiča se je začelo«, so objavljali veliki kmetje in hiteli širiti izmišljotino, da tako ne bo moglo iti naprej. Nahajekali so Jakoba Rangusa, zidarja iz Čadraža, ki mu je bilo odvzeto nekaj orne zemlje, do katere ni bil upravičen, da je govoril po vaseh:

»Tako ne bo šlo več. V Mihovem pri Podgradu je že zeleni kader naredil red. Ob 9. zvečer ne sme nihče več ven! Tudi pri nas bomo s tem uredili...«

Kromar je že nesel ključke od zidani-ce na odbor in ne bo smel več v vinograd, se je celo razneslo v zadnjih dneh. Toda, čeprav so poskušali veliki kmetje vse mogoče, zadružnikov niso zbežali. Sproti so komunisti v zadruzi razbijali laži in razkrinkovali prišepetavalce.

Reakcija je poizkusila še zadnjo karto. Sposodila si je orehovsko obdelovalno zadruzo.

»Glejte jih, tam so vsi gospodarji, pa nobeden!« se je šušljalo od vrat bogatin-cev v vas.

»V Orehovici deli zadruza članom po četrt litra vina!«

Toda zadružniki so se prepričali, da so orehovski tovariši dobili za storilni dan po 87 din. Jakše je dobil 1290 litrov vina, Franko 1900 litrov, a ga je vzel le 600 litrov in tako tudi drugi. Orehovski zadružniki pa niso s seboj na delo vsak svoje vino, seveda nekateri več drugi manj. Zato tudi to ni užgalo. Na dan pred občnim zborom sta pristopili še dve družini.

Čudovito lep svet je na obeh straneh Krke. Tako je lepa zemlja tod okoli, da jo začenejo gledati z odprtimi očmi tudi domačini, katerim sta stoletja in stoletja »duhovna in poevetna gosposka« iz samostanov, gradov, farovčev in graščin zabijali v glavo, da so na evetu le za tlako in za izpolnjevanje ukazov. Dolenjski kmet se otreša oetankov suženjce preteklosti. Kromar iz Čadraža je stopil skupno z viničarji in malimi kmeti na pot socialistične preobrazbe vasi, na pot za boljši svet, za lepšo bodočnost. S tem je postavil najlepši spomenik svojim štirim sinovom, ki so padli v partizanih in petemu, ki je oficir v naši ljudski armadi.

Tisti, ki so v letu 1941 in potem do konca verjeli v rdečo zvezdo svobode in šli zanjo v gore in gozdove, so v nedeljo z »Rdečo zvezdo« v Beli cerkvi zavrli prve brazde zemlje za novo socialistično vas.

Delavci tovarne verig v Lescah so prevzeli nadaljnje osebne in kolektivne obveznosti

Na drugem zborovanju udarnikov, racionalizatorjev in najboljših delavcev v tovarni verig v Lescah so pregledali uspehe, ki so jih dosegli v prvem četrtletju, in določili nove naloge. Ugotovili so, da se proizvodno nalogo v marcu presegli za 6%. Četrtletni plan so presegli za 4%.

Zborovalci so se zavezali, da bodo aprilski plan presegli za 12,5%. Več delavcev je sprejelo individualne obveznosti. Mojsira M. Brenc in A. Avsenik sta se zavezala, da bosta oddelka verigame in obrat kmetijskih strojev izpolnila aprilski plan za 112,5%. Andrej Rajnhard se je zavezal, da bo njegov oddelk (proizvodnja plugov) izbrusil na dan še 200 klešč. Pavel Dolinar bo razen svojega rednega dela izbrusil na dan 500 klešč. V mizarški delavnici bodo izdelali vsa okna za novo verigarino, Franc Langus bo izdelal za novo verigarino vsa vrata v tem mesecu. Osebnne obveznosti so prevzeli še udarnik Tonec, mojster Zagar, delavec Kodras in drugi.

Zborovalci so sprejeli tudi skupne obveznosti: razen tega, da hočejo preseči mesečni proizvodni plan, bodo zmanjšali odstotek izmetka, si prizadevali čim bolj povečati kakovost izdelkov, utrditi delovno disciplino in posvetiti več pozornosti strokovni in politični vzgoji delovnega kolektiva.

Sedemdnedno tekmovalje pred kongresom rudarjev

Kakanj je pozval na čast kongresa rudarjev na sedemdnedno tekmovalje vse rudnike v državi. Do II. kongresa Zveze rudarjev Jugoslavije je še sedem dni. V pozivu na tekmovalje poudarjajo rudarji še enkrat naloge rudarjev v času pred svojim kongresom. Sedemdnedno tekmovalje se je začelo 11. t. m., končalo pa se bo 18. t. m. Rudarji so se ponovno zavezali, da bodo izpolnili letni plan 21 dni pred določenim rokom.

Svečan pokop 64 padlih borcev Cankarjeve brigade pri Sv. Urhu

Ljubljana, 13. aprila. Danes popoldne so bili pri Sv. Urhu svečano pokopani borci IV. bataljona Cankarjeve brigade, ki je v začetku leta 1944 skoraj do zadnjega moža padel v borbi proti nemškimi okupatorjem in domačim izdajalcem v Javorovici na Gorjancih. Krste z zadnjimi ostanke 64 borcev, ki so bile prepeljane iz Novega mesta v skupno grobnico pri Sv. Urhu, so bile prekrite z venc in cvetjem. —

Zadnjega slovesa od padlih junakov se je razen sorodnikov udeležila nad tristočlana množica ljudstva iz raznih predelov Slovenije.

V imenu JA se je od mrtvih soborcev poslovil major Volčič, medtem ko sta za Okrajni komite KP ter Zvezo borcev govorila tovariša Tekavec in Maček. Častna četa vojske je ob koncu slovesnosti izstrelila salvo v poslednji pozdrav mrtvim tovarišem.

GOVOR JUGOSLOVANSKEGA DELEGATA VLADIMIRJA POPOVIČA

Predlog o ustanovitvi »oborožene straže« je v nasprotju z duhom Ustanovne listine OZN

New York, 13. aprila (Tanjug). Na seji posebnega političnega komiteja so razpravljali o resoluciji generalnega sekretarja OZN, ki predlaga ustanovitve »oborožene straže« Združenih narodov. V razpravi o tem vprašanju je govoril jugoslovanski predstavnik Vladimir Popović, ki je po razpravi analiziral dokazne nedostatke predložene resolucije in odkril njen pravi smisel.

V začetku svojega govora je Popović poudaril, da moramo iskati prave vzroke za ustanovitve »oborožene straže« prav na drugi strani, ne pa v obrazložitvi, ki jo je podal generalni sekretar. V resoluciji je namreč rečeno, da je bil povod za predlog o ustanovitvi »oborožene straže« nekaj »nesrečnih primerov«, zaradi katerih so izgubili življenje nekateri člani misij Združenih narodov.

Ko je dokazal nevzdržnost predloga generalnega sekretarja, je Popović navedel več dejstev, ki jasno dokazujejo, da je navedeni predlog v nasprotju z duhom Ustanovne listine.

Popović je nato govoril o pomenu in funkciji, ki bi jih morala imeti »oborožena straža«. Poudaril je, da bi sodelovanje »oborožene straže« pri delu raznih misij OZN, kakor sta na primer komisija v Grčiji in Koreji, še bolj poudarilo nezakonitost teh organov in olajšalo njihovo delavnost proti miru in neodvisnosti narodov.

Na koncu svojega govora je Popović z dejanskimi primeri dokazal, kako ne-

utemeljene so trditve v predlogu generalnega sekretarja, da sedanje skušnje raznih misij OZN kaže nujno zahtevajo ustanovitve »oborožene straže« zaradi »utrditve« avtoritete teh misij. Rekel je, da so komisije za Grčijo, Korejo, Indonezijo in druge države popolnoma izgubile avtoriteto in zaupanje zato, ker so bile nezakonite in v nasprotju z Ustanovno listino OZN ter proti volji in interesom več držav. Te avtoritete ne more popraviti nobena sila več, pa tudi »oborožena straža« ne, ki jo predlaga generalni sekretar. S tem v zvezi je najbolj poučen primer komisije za Grčijo, ki se je od prvega dne diskreditirala kot mednarodni organ.

Kakor vsi vemo — je rekel Popović — je ta komisija pristransko delala napake, organizirala prisiljanje lažnih dokazov in falzifikatov, poljubno ocenjevala fakte in iz vsakega tega napravila vnaprej pripravljen pristranski sklep o odgovornosti sovetskih sosedov Grčije ter postala soudeleženec atenske vlade v borbi proti grškemu narodu s

tem, da je delala propagando proti demokraciji armadi in sodelovala v vojaških operacijah proti njej. Uspeh tega je bil, da se je poslabšal položaj v Grčiji in povečala napetost med balkanskimi državami. Komisija za Grčijo je bila torej orodje angloameriške politike v Grčiji.

Popović je v imenu jugoslovanske delegacije odločno ugovarjal predlogu o ustanovitvi specialnega komiteja, ki bi razpravljal o »oboroženi straži« in predložil svoje predloge IV. rednemu zasedanju OZN.

Izvolitev podkomisije za svobodo tiska

New York, 13. aprila (Tanjug). Komisija OZN za človečanske pravice je izvolila podkomisijo za svobodo informacij in tiska. Naloga te podkomisije je proučevati na podlagi mandata Generalne skupščine vsa vprašanja in vse ukrepe, ki se nanašajo na informacije in tisk. Od 30 kandidatov — publicistov in novinarjev — je bilo izvoljenih v podkomisijo 12 članov, med njimi delegati Sovjetske zveze, Libanona, Čileja, Egipta, ZDA, Kitajske, Urugvaja, Indije, Francije, Filipinov, Velike Britanije in Jugoslavije. Jugoslovanski kandidat Stevan Dedijer je bil izvoljen s 15 od skupno 17 navzočih članov komisije.

3 milijone brezposelnih v Italiji

Rim, 13. aprila (Tanjug). Po uradnih podatkih se je število brezposelnih delavcev v Italiji povečalo v januarju za 65.000. Iz statistike ministrstva za delo je razvidno, da je bilo 31. januarja registriranih 2.225.290 brezposelnih delavcev. Dejansko pa je skupno število brezposelnih delavcev mnogo večje, kajti uradni podatki obsegajo samo tiste brezposelne delavce, ki so registrirani pri raznih ustanovah za zaposlitev. Poleg 3 milijonov brezposelnih delavcev je danes v Italiji — po podatkih Generalne konference tudi 2.500.000 napol zaposlenih delavcev.

Fašisti na svobodi, demokrati v zaporu

Rim, 13. aprila (Tanjug). Kasacijsko sodišče v Rimu je oprostil prošula fašistična funkcionarja Carla Catanija in Alfreda Potentija, ki ju je sodišče v Firenzi obsojilo pred 2 letoma na smrt zaradi ubijanja talcev in drugih težkih vojnih zločinov. V obrazložitvi obsodbe je kasacijsko sodišče izjavilo, da »ta dejanja ne predstavljajo prekrškov«.

Medtem ko italijanska sodišča oporočajo fašistične vojne zločine, pa so za poroči delavcev, ki jih sodišča ne zadržujejo. Apelaacijsko sodišče v Firenzi je danes že tretjič prelozilo razpravo proti skupini 36 delavcev, ki so obtoženi, da so sodelovali v splošni stavki.

Ostavka atenske vlade

Atene, 13. aprila (Tanjug). Zaradi špekulacij in tihotapljenja tuje valute, v afero je bil zapleten tudi minister brez listnice atenske vlade Epiforos Markezinis, je bila primorana Sofuliova vlada — kakor poroča Reuter — podati ostavko. Do kolektivne ostavke je prišlo zaradi tega, ker ni hotel Markezinis sam odstopiti. Kralj Pavel je sprejel ostavko vlade in poveril vnovič mandat za sestavo vlade Sofulisu.

Madžarski parlament razpuščen

Budimpešta, 13. aprila (Tanjug). Na izrednem zasedanju madžarskega parlamenta so prebrali dekret predsednika republike o razpustitvi parlamenta. Prvo zasedanje novega parlamenta bo 8. junija t. l. po izvršenih volitvah.

Resolucija Informbiroja je povzročila svetovnemu gibanju za mir neizmerno škodo

Govor tovariša Aleša Beblerja na III. kongresu Ljudske fronte Jugoslavije

Beograd, 13. aprila

Na III. kongresu Ljudske fronte je v diskusiji govoril tudi tovariš Aleš Bebler, ki je dejal:

Tovariši in tovarišice! Nesporno dejstvo je, da je to, kar vi delate, kar mi veli delamo, to je, da kljub nezaljubljenim težavam uspešno gradimo socializem v naših državah, tako velikanskega pomena, da moremo brez pretiravanja reči, da je Jugoslavija danes eno glavnih središč pozornosti svetovnega javnega mnenja. Vsi pošteni in napredni ljudje spremljajo z velikanskim zanimanjem naše napore in naše zmage.

Toda tudi nepošteni ljudje nam posejajo veliko pozornosti. Seveda ne bi škodovalo, če bi bilo take »pozornosti« manj, toda oni imajo svoje račune.

Kakšne račune ima na primer reakcionarni svetovni tisk, ki piše o nas več kakor o kateri koli drugi državi? Njegove račune popolnoma odkrivajo teme, ki so jim najbolj priljubljene.

Prva tema je, kako nam je težko, koliko slabih točk ima naš »režim«, kako je preskrba slaba, petletka v nevarnosti, kako etrašno pritiskajo na nas, češ da sem to jaz potrdil iz izjavo v Londonu, kar so raznesli štiri dni po mojem odhodu iz Londona; kako nas ljudske demokracije blokirajo, kako se Albanija oborožuje z ruskim orožjem proti nam, kako so se pojavili gverilci v Makedoniji in Črni gori, danes pa ste ališali, da tudi v Istri, kako pripravljajo ZSSR nove »ukrepe« proti nam itd.

Ta tema jasno kaže že sama po sebi svoj cilj: zatašati naše ljudstvo, prikazati položaj Jugoslavije za nevzdržen, za tak, da mora Jugoslavija kapitulirati pred imperializmi.

Druge teme: kako se pripravljamo, da prestopimo, ali da smo že prešli v imperialistični tabor, kako se maršal Tito sestaja z Američani na Brionih ali celo na Maliti. Kako se pripravljajo sestanki Kardelj-Talsardis-Sadak, kako so v tek tajni razgovori z atensko vlado v Solunu, kako si ZDA in Jugoslavija med seboj pošiljata strateški material, kako je Jugoslavija zaprla grško mejo z bodočo žico itd.

To drugo temo tako obravnavajo, da očitno ni razlog samo v tem, da bi napravili senzacijo, ampak očitno iščejo, da bi vplivali na neobveščene, demokracije usmerjene množice. Seveda, če bi take vesti prinašali samo tisti, ki jih izdelujejo, to je razni »Ultimissimi«, »Daily Mail«, »Džunhurlet« in »Etnikos Kirikeis«, potem ne bi nihče verjel tem vestem. Toda za te vesti so se našli odjemalci v demokracijskih vrstah. Časopisi nekaterih komunističnih partij tako na zapadu kakor tudi na vzhodu ponatikujejo vse ali ekori vse vesti take vrste.

»Trdni mir«, eden od organizatorjev klevetniške gonje proti naši državi, prinaša na primer dolge članke o nas, ki temelje izključno na vesteh prav take kakovosti. Račun reakcionarnih fabrikantov takih vesti je razumljiv. Očitni nas hočejo v očeh demokracijskih množic. Poglobiti hočejo prepada med ljudskimi demokracijami itd.

Izdelovanje takih vesti se je pokazalo kot donosen posel. Zato se zadnji čas z njim ne pečajo več samo reakcionarni novinarski pisuni, ampak tudi politični tip, kakršen je minister atenske vlade Konstantin Talsardis, kakor ste to brali pred nekaj dnevi v našem tisku. On nas je s svojimi izjavami odkril izjavi.

Da je uporabljal to metodo od političnih najprej član atenske vlade, seveda ni naključje. Ni vlade, ki bi se tako otroško veselila položaja, ki je nastal zaradi informbirovskega napada na Jugoslavijo in ki bi si tako razbijala glavo, kako bi izvela iz tega položaja čim večjo korist. To je razumljivo, kajti že leta skuša zaman utrditi svojo oblast. Kakor je znano, nima pri tem uspehov kljub zelo izdatni ameriški pomoči, ki je

dobila celo oblike odkritega vojskovanja ZDA proti grški demokraciji armadi. Kljub tej pomoči sedi ta vlada na vulkanu, kar se je jasno pokazalo zadnje tedne, ko se je doživela splošno stavko lastnih uslužbencev in je morala zagroziti uslužbencem z naglim sodiščem, ki ima že tako polne roke krvavega dela. Od tu tudi njena gobezdava napadalnost, zlasti proti Albaniji.

Seveda predstavlja za tako vlado nesloga med severnimi demokracijami sosedo iskrico upanja. Seveda je v interesu te vlade, da bi bila naša nesloga čim globlja in dolgotrajnejša. Seveda je v njenem interesu, da bi grške demokracije množice verjele v dozdevno »izdajo« jugoslovanske vlade nad pravično demokracijsko stvarjo, da bi te množice, zlasti pa Demokracijsko armado, demoralizirali.

Ti in taki računi reakcije so torej razumljivi.

Toda kje je račun tistih ljudi v demokracijskem in socialističnem taboru, ki sprejemajo, ponatikujejo in uporabljajo prozorne izmišljotine reakcionarjev?

Očitno je, da hočejo ti ljudje »dokazati«, da imajo na vsak način prav, ko so sprejeli resolucijo Informbiroja.

S tem pa povzročajo svetovnemu gibanju, se pravi tudi sebi, neizmerno škodo.

Imperialistične sile se oborožujejo in ustvarjajo pakt za paktom, pri čemer groze z uporabo sile vedno, kjer in kadar one mislijo, da je to potrebno, ne glede na Združene narode. To je torej v prvi vrsti zastraševanje, ali bolje pritisk z zastraševanjem, seveda povezan s politiko dejanskega sistematičnega vmešavanja v notranje zadeve številnih narodov. Ta politika je že dovedla do več lokalnih vojn, lahko pa prideva na koncu do nove svetovne vojne.

Sile miru in demokracije se upirajo tej politiki.

Preprečile so številne načrte svetovne reakcije, toda pred temi miroljubnimi silami je še težka borba in prav imajo tisti, ki mislijo, da je mir v nevarnosti.

Zdaj pa pomislite, tovariši, kakšen pomen ima v tej borbi napad Informbiroja na našo državo. Ni samo razdrtil fronto miru na zelo občutljivi točki, ampak je dal vojnim hujšačem v roke strašne argumente proti glavni sili miru, proti Sovjetski zvezi.

Škoda za našo splošno stvar, za stvar demokracije in za stvar miru je tolikšna in tako očitna, da bi se morali tisti, ki so jo povzročili in jo še povzročajo, globoko zamisliti nad tem, kar so storili in kar delajo ter napravilo na podlagi tega pravilne zaključke.

Kar se pa nas tiče, pa za nas, kakor je rekel tovariš maršal, ni izbire. Ostajamo, kjer smo vedno bili, ostajamo tak, kakršni smo vedno tudi bili. Mi izpolnjujemo svoje obveznosti in izpolnjevati jih bomo in sicer tako glede svojih kakor tudi drugih narodov, to pa prav zato, ker smo ostali in ostajamo zvesto združeni okrog našega preživetja, našega vodstva in našega ljubljenega maršala Tita. (Ploskanje.)

Napoved dvodnevnega tekmovanja v čast 30. obletnice KPJ

V čast 30. obletnice naše KPJ napoveduje OF IV. rajona za dne 20. in 21. m. dvodneвно tekmovanje vsem rajonom mesta Ljubljane, po naslednjih dveh točkah:

a) število prostovoljcev na gradbiščih.

b) število opravljenih ur.

Izvršni odbor ROOF IV.

Wallace za mir in proti atlantskemu paktu

Kampanja za mir v ZDA se uspešno širi

New York, 13. aprila (Tass). Bivši podpredsednik ZDA Henry Wallace je govoril na prvem zborovanju v okviru kampanje za obrambo miru, ki jo vodi ameriška napredna stranka. Pozval je Američane, naj odločno zahtevajo, da senat zavrne severnoatlantski pakt. Wallace je poudaril, da pomeni borba za mir uresničenje Rooseveltovih zahtev. Te zahteve danes teptajo Rooseveltovi dvopartijski nasledniki, ki prinašajo ameriškega narodu brezposelnost, bedo in strah pred vojno.

Wallace je ostro karal napade ameriške reakcije na komuniste. »S krinko borbe proti komunizmu«, je dejal Wallace, »nas skušajo vplivne sile v Ameriki privedi na pot nacistične Nemčije. Danes ne ogrožajo ameriških ustanov levčarji, marveč desničarji. Borbo proti komunizmu izkoriščajo mali in strahopetni spletakarji za napad na našo demokracijo.«

Stališče ZSSR v vprašanju bivših italijanskih kolonij

Gromiko predlaga za italijanske kolonije mednarodno kontrolo Organizacije ZN za dobo deset let

New York, 13. aprila. Tase poroča: Na seji političnega komiteja Generalne skupščine je šef sovjetske delegacije Gromiko med nadaljevanjem razprave o bivših italijanskih kolonijah v Afriki obrazložil stališče delegacije ZSSR ter opozoril na prave cilje ZDA, Velike Britanije in Francije pri zavlačevanju rešitve tega vprašanja.

Gromiko je poudaril, da si Velika Britanija, ZDA in Francija še vedno z veemi cilji prizadevajo, da bi obdržale italijanske kolonije in jih izkoristile kot vojaško-strateška oporišča za uresničevanje napadalnih načrtov, ki so se pred kratkim odražali v sklepanju različnih vojaških in političnih blokov, naperjenih proti ZSSR in državam ljudske demokracije. Gromiko je poudaril, da hočejo te države s svojo politiko ovreževati kolonialno zatiranje v bivših italijanskih kolonijah in navedel obsežno dokumentarno gradivo, ki dokazuje, da pomenita britanska in francoska vojska uprava v teh deželah za domače prebivalstvo obubožanje, lakoto in strah pred samovoljo kolonialnih oblasti. Šef sovjetske delegacije je prebral nato predlog vlade ZSSR za bivše italijanske kolonije, ki se glasi:

»Libija mora postati neodvisna po preteku desetih let. Ves ta čas jo morajo upravljati v skladu s sporazumom o skrbništvu Organizacije združenih narodov. Po tem sporazumu je treba določiti administratorja, ki bo imel popolno izvršilno oblast. Administratorja bo imenoval skrbniški svet OZN in bo odgovoren Svetu. Administrator bo imel posvetovalni odbor 7 oseb, v katerem bodo predstavniki Združene kraljevine, Zveze sovjetskih socialističnih republik, Francije, Italije, ZDA ter evropski in arabski rezidenti za Libijo, ki jih bo določila petorica omenjenih predstavnikov. Glede Eritreje je treba storiti podobne ukrepe kakor glede Libije, vendar mora priti v tem primeru v posvetovalni odbor dva rezidenta za Eritrejo, ki ju bo imenoval pet vlad. Etiopija mora dobiti prost izhod na morje v pristanišču Asab. Podobni sistem skrbništva je treba vzpostaviti tudi za Italijansko Somalijo, vendar ni potrebno določiti roka, v katerem bo dobila svojo neodvisnost.«

DUSSELDORF. — Agencija ADN poroča, da je komunistični poslanec Hugo Paul podal na seji pokrajinske skupščine severnega Porenja — Westfalije, naj protestira proti brezpravni aneksiji zapadnih nemških pokrajin po zapadnih vojskih. Hkrati so komunistični poslanci zahtevali, naj se pokrajinska vlada poroči s predstavniki vzhodno zasedbene cone o varovanju skupnih meja nemškega naroda. Socialdemokratska večina je zavrnila resolucijo in predloge komunistov.

V. I. LENIN: SOCIALIZEM IN RELIGIJA

Prve dni marca je izšla pri Cankarjevi založbi brošura: »Socializem in religija«. V tej brošuri je zbrano najvažnejše, kar je napisal V. I. Lenin o religiji. Natisnjeni so trije članki in dvoje pism M. Gorkemu:

Prvi članek »O pomenu vojskujotege se materializma« je bil napisan l. 1922 kot kritika teoretičnega programa časopisa »Pod zastavo marksizma«. V tem članku je Lenin skritiziral delovni program omenjenega časopisa in začrtal pot za razvoj teoretičnega dela in nalog Komunistične partije na ideološki fronti, zlasti na področju filozofije in sociologije. Prva važna naloga vojskujotege se materializma, ki jo poudarja Lenin, je: borba proti filozofskemu idealizmu, proti religioznemu mračništvu in vsakršnim reakcionarnim tendencam na vseh smiselnih področjih. »Če si ne zastavimo take naloge — pravi Lenin — in je ne izpolnjujemo, materializem ne more biti vojskujotege se materializem, temveč bo ostal... ne toliko borec se kakor pobit.« Druga važna naloga je ustvariti v borbi proti ideološki reakciji zozem med komunisti in istinski predstavniki sodobne snovitosti, ki se nagibajo k materializmu, kajti »brez zveze z komunisti na najrazličnejših področjih dela ne more biti niti govora o kakšni uspešni komunistični graditvi«. V tej borbi in zvezi mora pripadati vodstvo dialektičnemu materializmu, ker le dialektični materializem lahko zmagovito razkrinka in pobija idealistično ideologijo. Tretja važna naloga je vsestransko in sistematično proučevanje, propagiranje in razvijanje materialistične dialektike na osnovi konkretnega sodobnega gradiva. Herlova dialektika, pravi

Lenin, moramo obdelati s vseh strani. Objavljati moramo važne odlomke iz glavnih Herlovih del in jih komentirati z Marxovo materialistično dialektiko, pa tudi s primeri iz ekonomskih in političnih odnosov iz najnovejših zgodovine. Ta delovni program komunistov na ideološki fronti, ki ga je začrtal Lenin v članku »O pomenu vojskujotege se materializma« ima velikanski pomen tudi za nas kot napotilo za teoretično borbo na naši ideološki fronti.

V člankih »Socializem in religija«, »O odnosu delavske partije do religije« in pismih Gorkemu razglablja Lenin o religiji, njeni družbeni vlozi, predvsem pa o odnosu marksizma do religije.

Bistvo religije je precizno izrazil Engels v Anti-Dühring, ko je napisal, da religija ni nič drugega, kakor fantastičen odsev v glavah ljudi tistih vnanjih sil, ki gospodujejo nad njihovim vsakdanjim življenjem in bitjem, odsev, v katerem prizemlje pozemelske sile obliko nadzemskih sil. Religija je ena oblik družbene zavesti, to je popačen odraz človeškega »žitja in bitja«, ki priznava nekaj nadprirodni svet, ki ne zavisi od prirodnih zakonov ter človeškega spoznanja in vlada nad človeško usodo.

Kakor vsaka ideologija je tudi religija prehodna pojav, ki nastaja in umira v določenih zgodovinskih pogojih. Religija je nastala v davnih časih iz primitivnih predstav praljudi. Nelogičnost ljudi v borbi s prirodnimi pojavi in nerazumevanje teh pojavov — sonca, bliska, smrti, sani itd. — je povzročilo nastajanje religioznih predstav v obliki bogov in duhov, ki vladajo nad naravo in človekom. Religija primitiv-

nih državkov ima večidel značaj animizma. Vzporedno z razvojem človeške družbe se spreminjajo tudi religiozne predstave ljudi. Ko brezrazredna družba začneja razpadati na gospodarje in sužnje, se animizem izkublja in religija dobiva antropološko obliko, t. j. ljudje si ustvarijo bogove po svoji lastni podobi. Zemeljska družba in zemeljska vlada, pravi Plehanov, postane model, po katerem si ljudje ustvarijo nebesko družbo in nebesko vlado. Tudi v razredni družbi je religiozni svet popačen, fantastičen odsev resničnega sveta, v katerem se odražajo družbene sile, ki gospodujejo nad ljudmi. Oblast ljudi nad naravo je še vedno velika, toda hkrati s tem raste tudi zatiranje, beda, izkoriščanje, ki spremljajo razredno družbo in neogibno porajajo religijo. »Nemožnost izkoriščanja razredov v borbi z izkoriščevalci prav tako neizbežno poraja vero v boljše posmrtno življenje, kakor poraja nemožnost dvaka v borbi s naravo vero v bogove, hudiče, žudeže...« Vroki religije je kapitalistični družbi so torej veličel socialnega značaja. »Socialno zatiranje delovnih množic, njihova domnevna nemožnost pred slepimi silami kapitalizma... v tem je danes najgloblja korenina religije.«

V razredni družbi je religija ena izmed oblik duhovnega zatiranja, »ki vedno in povsod služi ljudske množice, ki je vselej služila izkoriščevalcem kot sredstvo za dušenje revolucionarnih težnjev zatiranih množic, za zastrupljanje njihove zavesti. S pravilicami o plačilu na onem svetu, z oznanjanjem pokoršne vladajočim in posledno borbo proti napredku je religija služila vsem izkoriščevalskim razredom, ki utirjela in opravila izkoriščanje človeka po človeku.« Tistega, pravi Lenin, »ki vse življenje dela in trpi, nič religija, naj bo

v zemeljskem življenju pohleven in potrpežljiv ter ga tolaži z upanjem da bo nagrajen v nebesih. Tiste pa, ki žive na tuj račun, nič religija dobrodelnosti v zemeljskem življenju in jim daje tako ceneno opravilo za njihov izkoriščevalski obstoj... Religija je opij za ljudstvo. Religija je neke vrste duhovni jezuš, v katerem utapljuje kapitalistični sužnji svoj človeški obraz...«

Najvažnejše politično in praktično vprašanje, ki ga obravnava Lenin v tej brošuri je — prvič — vprašanje o odnosu med religijo in državo ter proletarsko partijo, in — drugič — vprašanje o tem, kako se je treba boriti z religijo.

Odnos do religije — pravi Lenin — je treba natančno določiti, predvsem je treba pazljivo analizirati tezo, da je religija zasebna zadeva. »Mi zahtevamo, naj bo religija zasebna zadeva v odnosu do države... Država ne sme imeti opravka z religijo in verske družbe ne smejo biti povezane z državno oblastjo... Vsakdo mora imeti popolno svobodo do veroizpovedovanja katere koli religije ali da ne priznava nobene religije... Popolna ločitev cerkve od države je zahteva, ki jo postavlja socialistični proletarijat...«

Religija pa ne sme biti zasebna zadeva v odnosu do proletarske partije. Svetovni nazor proletarske partije temelji na dialektičnem materializmu, ki je nezdržljiv z reakcionarnimi religioznimi pojmovanji in napoveduje neizprosni boj sliernemu mračništvu. »Naša partija je zveza naprednih, zavestnih borcev za osvoboditev delavskega razreda. Taka zveza ne more in ne sme biti brezbržna do nevednosti, teme ali mračništva v obliki religioznih pojmovanj. Proti religiji se moramo boriti, toda moramo se boriti pravilno. Marksistična taktika v borbi z religijo je neločljivo

povezana s filozofskimi temelji marksizma in je globoko načelna in dosledna. »Marksist mora biti materialist, t. j. sovranski religije, toda biti mora materialist-dialektik, t. j. borbe z religijo se sme postavljati abstraktno, temveč konkretno, na osnovi razrednega boja...« Religioznih predsodkov ni mogoče odpraviti na pridržanski način, proletarijat ni mogoče izobraziti z ateističnimi brošurami, če ga ne izobrazi politična borba s kapitalizmom. Zaradi tega borbe z religijo ne smemo pretraviti in se spuščati v prevolucionalne vojne z religijo. »Vojna napoved religije«, pravi Lenin, »je najboljši način... da se otežkoči dejansko odmiranje religije.« To seveda ne pomeni, da je pomena brošura proti religiji škodljiva ali da se sploh ni treba boriti proti religiji. Ne, Proti religiji se moramo boriti, toda bota z religijo ne smemo postavljati na prvo mesto, ki mu ne pripada. Boj proti religiji mora biti podrejen razrednemu boju množic proti izkoriščevalcem, bol proti religiji mora biti podrejen boju za socializem, ki bo izruval socialne korenine religioznega mračništva. V borbi za socializem ne smemo dopuščati cepčenja revolucionarnih sil »zaradi manjši ali zabod, ki so postranskega značaja in ki hitro izgubijo vsak političen pomen, ker jih sam potek ekonomskega razvoja hitro vrže med staro ropotijo.«

To je nekaj najvažnejših problemov, o katerih razpravlja Lenin v tej brošuri. Če ti problemi nam kažejo, kako velika teoretično in miselno bogastvo zajemajo ti Leninovi članki. Politična vrednost in aktualnost teh člankov in pism je zlasti pri nas in zlasti v sedanjih pogojih tako velika, da zasluži, da se vanje temeljito pogleda vsakdo, ki si želi priti na jasno o teh problemih.

Slovenija mora zatreti koloradskega hrošča

Od letošnje akcije bo odvisno, ali bomo popolnoma iztrebili nevarnega škodljivca in zavarovali druge ljudske republike pred okužbo

Boj proti koloradskemu hrošču, silno nevarnemu škodljivcu, ki v nekaterih državah že onemogoča pridelovanje krompirja, se bo pri nas letos nadaljeval z vso odločnostjo na podlagi bogatih izkušenj prejšnjih let. V resnici se je že začel. Zdal smo že pred letošnjo ofenzivo. V nekaj tednih morajo biti opravljene vse priprave za letošnje velike akcije. Mnogo dela pa so opravili že doslej.

ALI JE KOLORADSKEGA HROŠČA MOGOČE ZATRETI?

Ko smo pri nas prvič leta 1946, ugotovili, da se je v Sloveniji razširil koloradski hrošč, je zvezno ministrstvo za kmetijstvo takoj sklicalo v Zagrebu konferenco. Nemudoma je bilo treba ukrepati nekaj odločilnega. Sestali so se organizatorji in strokovnjaki. Ugotovili so, da se koloradski hrošč zanesli k nam med vojno okupatorji iz Nemčije s krompirjem za Kočevje. Takoj so začeli razmišljati o organizaciji, kako bi naj zatirali hrošča. V samem vodstvu pa ni bilo popolnega soglasja. Nekateri strokovnjaki so dvomili v ljudske sile in da je boj proti koloradskemu hrošču mogoče uspešno bojevati prav na podlagi množičnih akcij. Prav zaradi tega ne zaupanja v moč množice ni bilo mogoče takoj ustvariti primerne organizacije. Tudi leta 1947 se ni bilo enotnega vodstva in zato se je število okuženih okrajev povečalo na 13.

LANI JE BIL HROŠČ ZE V DEFENZIVI

Uspehi lanskega množičnega zatiranja koloradkega hrošča, ki so bili mogoči pri pomoči enotnega vodstva, dobre organizacije ob sodelovanju množičnih organizacij, so pokazali, da je mogoče škodljivca ne le držati v šahu, temveč ga tudi popolnoma zatreti. V Sloveniji je mogoče zatreti vsa žarišča okužb in je tako rešiti druge ljudske republike pred veliko nevarnostjo. Medtem ko so leta 1947 v krškem okraju odkrili 6000 hroščev in nad 10.000 ličink, so lani našli le 297 hroščev in 3000 ličink. Čeprav so lani odkrili več novih žarišč v raznih okrajih, vendar ni bilo več nikjer tako močno okuženih krajev kakor pri lani. Hrošč se ni mogel več nevarno širiti. Jasno se je pokazalo, da je naša organizacija na množični podlagi, ob sodelovanju desetstisočev kmetijskih množic, zares učinkovita. Mogoča pa je samo v državi, kjer je prišlo do takšnih revolucionarnih sprememb kakor pri nas, v kapitalističnih državah ni mogoče organizirati množičnih akcij, kakor je dejal tudi zastopnik Italije lani v Ljubljani.

Sadimo sončnice in buče, da bo dovoli maščob

Naši živilski industriji moramo letos preskrbeti kar največ oljnih semen. Z ukrepi ljudske oblasti za izboljšanje preskrbe z maščobami (uredba o obveznem pitju prašičev itd.) je delovnem ljudem zagotovljena osnovna količina maščob. V pridelovanju, da naši ljudje, ki je prišlo do takšnih revolucionarnih sprememb kakor pri nas, v kapitalističnih državah ni mogoče organizirati množičnih akcij, kakor je dejal tudi zastopnik Italije lani v Ljubljani.

Kmetijski republiški plan je določil, koliko vagonov sončnic in bučnic moramo letos pridelati. Stremeti moramo, da se že letos v proizvodnji olja osamosvojimo. Oljarne imamo. Njihova zmogljivost je celo mnogo večja, kakor bi bila potrebna glede na pridelok olja pri nas. Lani bi oljarne v Sloveniji lahko izdelale mnogo več olja, če bi odkupili več oljnih semen. — Na tone sončnic in bučnic pa ni bilo zbranih, ker so posamezni kmetje s semeni krmlili živino. Lanskim napak ne bomo letos ponovili.

Posamezni kmetje imajo že po planu določene površine, kjer bodo sejali sončnice in buče kot samostojno kulturo. Mnogi kmetje pa so tudi prostovoljno sklenili pogodbe, koliko oljnih semen bodo posejali ali jih jeseni oddali. Marsikje pa lahko še sejajo sončnice in buče kot vmesno kulturo. Na štajerskem sejajo sončnice in buče med koruzo in krompirjem.

Tudi na ekonomijah (mestnih, industrijskih in zadržinskih) je mogoče pridelovati precej sončnic. — Iz 1 kg semen sončnic pridelamo 80—120 kg zrna. Pridelovalec dobi pri zamenjavi

ko je bil mednarodni kongres za zatiranje koloradkega hrošča. Če bi na primer v Italiji hoteli na podoben način zatirati koloradkega hrošča, bi bila prej potrebna revolucionarna sprememba družbenega reda.

VSE SOSEDENE DRŽAVE SO OKUŽENE

Triletni boj proti koloradskemu hrošču pri nas dokazuje, da bo pri nas mogoče popolnoma zatreti koloradkega hrošča. Doslej niso mogli v nobeni državi, kjer se je razširil koloradski hrošč, doseči tako lepih uspehov kakor pri nas, čeprav so žrtvovali velikanske sredstva. Imeli so vse, samo ljudskih množic niso znali in ne mogli mobilizirati. Pri nas smo premagali največjo nevarnost. Toda boj nikakor še ni končan. Popolne zmage ne bo, dokler ne bodo uničena vsa žarišča. Budnost pa bo potrebna še potem, zakaj vse sosedne države so okužene.

NEKATERI SE ŠE VEDNO NE ZAVE-DAJO DOVOLJ NEVARNOSTI

Naša propaganda proti koloradskemu hrošču ni bila povedo dobro. Tu in tam je bila celo škodljiva. Kmetom so opisovali hrošča kot škodljivca, ki kratkoročno poje ves krompir — dela velikansko škodo. Ker hrošč na posameznih okuženih njivah, kjer se še ni utegnil razširiti, ni mogel napraviti takoj posebnih velikih škod, so kmetje tu in tam začeli dvomiti v nevarnost. Izkazalo pa se je, da se celo v samih okrajnih ljudskih odborih tu in tam dovolj živo ne zavedajo nevarnosti, ki jo pomeni hrošč. To smo spredeli iz dosedanjih priprav na letošnje zatiranje škodljivca. Na okrajnih odborih morajo imeti dobro organizirane štabe, ki vodijo vso akcijo v okraju. Okrajni štab mora okraj po potrebi razdeliti na sektorje ter imenovati sektorske vodje. Razen tega morajo imeti na področju krajevnih ljudskih odborov krajevne vodje množičnih pregledov in v vaseh vsake vodje. Ali so voditeljem boja proti koloradskemu hrošču na okrajih dovolj znane njihove odgovorne naloge? Doslej na žalost nekaterim še niso bile.

ZAKAJ JE TUDI TA AKCIJA POLITIČNA NALOGA?

Nekateri gledajo na akcijo zatiranja koloradkega hrošča predvsem strokovnjško, kakor da gre le za ozko gospodarsko vprašanje. V resnici gre za mnogo več. Če bi ne napeli vseh sil in tudi letos ne organizirali kar najbolje vse

akcije, bi s tem začeli ogrožati izpolnjevanje petletnega plana. Krompir spada med najpomembnejša živila, uporabljamo ga pa tudi kot industrijsko surovino. Če bi koloradski hrošč ne zatirali z vso resnostjo, množično in emotivno po natančno določenem načrtu, bi se škodljivec že v nekaj letih tako razširil, da bi bil nadaljnji boj neuspešen. Nobenega upanja bi ne bilo več, da bi mogli koloradkega hrošča zatreti. Krompirja bi ne mogli več pridelovati. Zato je boj proti nevarnemu škodljivcu v tesni zvezi z izpolnjevanjem kmetijskega proizvodnega plana in ga ne moremo izločiti iz borbe za graditev socializma.

NEPOSREDNE NALOGE NA TERENU

Z republiškim načrtom za zatiranje koloradkega hrošča letos so določene glavne naloge in organizacija akcij, ki se ne razlikuje bistveno od lanske. Za okužena področja sta proglašena v celoti krški in novomeški okraj ter posamezni krajevni ljudski odbori v trebanjskem, poljanskem, ptujem, grosupeljskem in trboveljskem okraju in kraji na področju okrajev Maribor-okolica, Celje-okolica in Ljubljane. Ker pa je mogoče, da se bo koloradski hrošč prešlel še v neokužene kraje, je proglašeno vse področje Slovenije kot ogroženo. Zato so predpisani na vsem republiškem področju posamezni in množični pregledi krompirišč. Zdal pa morajo na okrajih takoj izpolniti naslednje neposredne naloge: organizacijsko pravilno sestaviti okrajne štabe, ker v mnogih okrajih niso za vodje določili izvoljenih zastopnikov ljudske oblasti (kmetijskega poverjenika ali drugega člana odbora); široko je treba razviti propagando za zatiranje hrošča; ugotoviti je treba, ali so pridelovalci posadili na vseh lani okuženih njivah krompir, da bo škodljivca mogoče zaustaviti in lažje uničiti na žariščih, od koder bi se sicer utegnil spomladati razširiti na neokužena krompirišča; nadzirati bo treba izpolnjevanje vseh tekočih nalog na terenu; urediti morajo popolno in zanesljivo evidenco. Do 22. t. m. morajo poročati ministrstvu v Ljubljano, kako so izpolnili te naloge in druge priprave. Nekoliko pozneje bodo morali zelo skrbno zasledovati, kateri dan se bo prvič prikazal hrošč na okuženih njivah. Od tega je zelo odvisno smotno nadaljnje zatiranje. Pripravi bodo morali seveda tudi vse potrebno za pravočasno posamezno in množično pregledovanje krompirišč. Skrbeti morajo, da bodo imeli pripravljena vsa kemikalna in druga sredstva za zatiranje. Organizatorji in voditelji akcije na terenu prevzemajo tudi veliko osebnostno odgovornost. Kazensko so odgovorni kršilci odredbe zvezne vlade o zatiranju koloradkega hrošča in letošnjega republiškega plana.

Odprta je razstava slovenskih impresionistov

V torek popoldne je bila v prostorih Moderne galerije odprta razstava slovenskih impresionistov Ivana Groharja, Riharda Jakopiča, Matije Jame in Matije Sternena. V imenu ravnateljstva Moderne galerije in v imenu delovnega odbora za razstavo impresionistov je slikar Anton Gojmir Kos pozdravil navzoče goste, med njimi predstavnik ljudske oblasti, Partije, kulturnih in znanstvenih ustanov ter številne likovne umetnike.

Nato je gov. dr. Jože Potrč, minister za prosveto, po kratkem nagovoru

in poudaril pomen razstave za naše umetnike, ki se bodo na njej lahko mnogo učili in dobili pobude za ustvarjalno oblikovanje današnjega človeka in naše današnje stvarnosti. S tem je bila razstava odprta.

Otvoritev razstave je sovpadla z 80-letnico rojstva mojstra Riharda Jakopiča. Edini še živeči slovenski impresionist se otvoritve razstave osebno ni mogel udeležiti zaradi šibkega zdravja. Razstavo je na pobudo ministrstva za prosveto sprejelo ravnateljstvo Moderne galerije v svoj plan za leto 1949 in

Grohar: Pot z vozom

odprl razstavo. Med drugim je dejal, da odpiramo razstavo mojstrov impresionistov v dnevi, ko proslavljamo 30-letnico naše Partije. Partija se je borila ne samo za osvoboditev delovnega ljudstva, ne samo za boljše bodočnost vsega naroda, ampak tudi zato, da postanejo ljudstvu dostopne vse najboljše pridobitve znanosti in umetnosti. To je doslej najpopolnejša razstava najboljših del naših impresionistov. V teh naših velikih mojstrih vidimo ne samo velike umetnike, ampak tudi velike patriote, ki so prvi oblikovali domačo zemljo, našega človeka in s svojo umetnostjo želi tudi priznanje izven meja naše domovine. Tovarš minister je poudaril besede tov. Moša Pišjaka, ki je na obisku razstave jugoslovanskih upodabljalajočih umetnikov v Moderni galeriji izjavil, da so naši impresionisti napravili v Beogradu leta 1904 močan vtis. Na koncu je dejal, da bo razstava dostopna najširši javnosti.

je to prva razstava, ki jo prireja Moderna galerija ter se z njo prvič predstavlja naši javnosti. Priprave za razstavo so tekle že več mesecev. Prva naloga galerije je bila v tem, da registrira celotno življenjsko delo naših mojstrov Groharja, Jakopiča, Jame in Sternena. Upoštevajoč prav vse vire, ki so bili na razpolago, je seznam del posameznikov dosegel pri Groharju številko 309, pri Jakopiču 1471, pri Jamu 711 in pri Sternenu 692. S tem pa ni izključeno, da ne bi bilo število njihovih del še večje.

Moderna galerija je na tej razstavi zbrala nekaj najboljših in najznačilnejših del (okrog 180) naših štirih impresionistov. Razstava bo odprta predvidoma do 10. maja. Obisk razstave naših najznamenitejših in najpomembnejših slikarjev toplo priporočamo tako posameznikom kot skupinam iz raznih šol, delovnih kolektivov itd.

NOVI TEHNIČNI KADRI V LESNI INDUSTRIJI

Les je naše največje prirodno bogastvo. Z izvozom te dragocene surovine si kupujemo stroje, ki so nam potrebni za industrializacijo naše dežele, za izvedbo naše petletke.

Pri izkoriščanju našega gozdnega gospodarstva pa se moramo boriti z velikimi objektivnimi težavami, primanjkuje nam lesno-industrijske kadra, primanjkujejo nam tehnično izobraženi ljudje, ki bi to bogastvo dvigali, kakor to zahteva naša pospešena industrializacija in kakor to določa petletni plan.

Ljudska oblast in njeni resorni organi se že od vsega početka dobro zavedajo resnosti tega vprašanja. V lesnem gospodarstvu so pričeli po osvoboditvi ustanavljati kratkoročne tečaje, da bi z njimi zadostili prvi potrebi po osnovnih tehničnih kadrih. Toda možnosti organiziranja teh tečajev so bile omejene, ker je za njihovo široko organizacijo primanjkovalo strokovnih predavateljev. Treba je bilo iti globlje. V začetku 1947 je dal minister za industrijo in rudarstvo LR Slovenije pobudo za ustanovitev lesno-industrijskega odbora pri Srednji tehnični šoli v Ljubljani. Organizacija pa je zadelala na težavne probleme tako v pogledu učnega kadra kakor tudi strokovnih knjig in učil. Toda s požrtvovalnostjo in zagrineno vztrajnostjo so organizatorji nešteto problemov uspešno rešili in na jesen leta 1947. odprli prvi letnik lesno-industrijskega odbora na Tehnični srednji šoli v Ljubljani.

Prvi korak je bil storjen, toda težave s tem še niso bile premagane. Še najlažje je bilo reševanje materialnih vprašanj, saj kaže naša ljudska oblast polno razumevanje za šolstvo, zlasti za strokovnošolsko prosveto. Še težje je bilo reševanje strokovnih problemov, izdelava kvalitetnih učnih načrtov, ki bi ustrezali našim stvarnim potrebam, izdaja kvalitetnih učbenikov, nabava učnih pripomočkov itd. Pri reševanju teh vprašanj se je poleg resornega ministrstva zavzel zlasti Komite za srednje in nižje strokovno šolstvo pri Predsedstvu vlade LRS.

Glavna težava pri novi organizirani lesno-industrijskem odboru TSS, ki naj bi dala našemu lesnemu gospodarstvu nove tehnične kadre, pa je bila, da nova šola tako mladini kakor staršem še ni bila dovolj znana, da bi dobivala letno tisti dotok dijakov, ki ji je bil potreben. Nižješolska mladina se je po sili navade vpisovala še nadalje prvenstveno na tiste odseke Tehnične srednje šole, ki so imeli že polstoletno tradicijo, na tiste stroke, ki so uživale v javnosti utrjen sloves, da izuče dobre in iskane strokovnjake.

Da bi se novi lesno-industrijski odsek TSS med mladino bolj populariziral, so se konec lanskega leta priredila po gimnazijah in množičnih dijaških organizacijah strokovna predavanja, ki so pojasnjevala pomen nove šole in perspektive lesne stroke v naši državi. Ta predavanja so mladini nazorno prikazovala, da je de-

lo v lesno-industrijski stroki nadvse zanimivo, da so študijski pogoji na novi šoli izredno ugodni in da poklic lesnih tehnikov ni nič manj zanimiv in perspektiven kakor delo katere koli druge že udomačene tehnične stroke. Led je bil prebit in v letošnjem šolskem letu je bilo že toliko prijavljenec, da je mogel lesno-industrijski odsek odpreti kar tri prve letnike.

Študij na tej šoli pa je resnično zanimiv ter na široko in nad vse praktično zasnovan. Gojenci lesno-industrijskega odbora TSS gredo že med šolskim poukom za 15 dni na praktično delo v šolske delavnice, za drugih 15 dni pa jih pošlje ministrstvo za gozdno in lesno industrijo v razne lesne obrate in tovarne na prakso. Poleg tega se gojenci v šesttedenski počitniški praksi, ki jo opravljajo v naših najmodernejših obratih, seznanjajo z vsemi pridobitvami lesno-industrijske stroke, tako da se izobražujejo sproti teoretično in praktično. Dijakom je ta povezava teoretičnega in praktičnega pouka izredno povšeči, ker čutijo, kako njihovo znanje, njihova delovna spretnost iz dneva v dan raste, kako se njihova sposobnost s slehernim dnevom veča. Zadovoljna pa so tudi podjetja, tovarne in obrati, pri katerih dijaki opravljajo prakso. Mnogim gojencem podeljujejo nagrade in izredne pohvale za delo v praksi.

Po končanem študiju bo ta nova tehnična generacija zasedla mesta strokovnjakov v operativni, ki nanje že težko čaka. Postali bodo tehnični vodje, vodje tehničnih pisarn in birojev po raznih obratih in podjetjih ter bodo našli široko polje udejstvovanja, neomejeno možnost razvoja in napredovanja. Kot dobro podkovani strokovnjaki bodo našli hvaležno področje udejstvovanja tudi na ostalih sektorjih lesne industrije kot so na primer planski, komercialni, obratni, upravni, investicijski in drugi sektorji.

Lesno-industrijska stroka je obširna in gojenci se lahko že med študijem odločijo za to ali ono specialno panogo: ali v mehanično-tehnično, ali v kemijsko ali pa v žagarsko predelavo lesa. Vsaka teh panog pa ima še čisto specialne veje, v katerih se morejo gojenci izpopolnjevati.

Pomen novih strokovno tehničnih kadrov za našo lesno industrijo in naše gospodarstvo je tolikšen, da ga je danes že težko preceniti. Njihov približni pomen in njihovo vrednost občutijo dijaki najbolj operativni organi, ki se borijo z velikimi napori za izpolnitev plana po količini in kakovosti. Ko bodo stopili v to našo delovno fronto naši novi tehnični kadri, bodo izpolnili največje vrzeli na tem področju ter bodo nudili delovnemu ljudstvu tisto tehnično znanje, ki je za popolno izvršitev velikih nalog nujno potrebno.

N. Z.

Malomaren odnos do mlevskih izdelkov

Delovni kolektivi mlinske industrije vlagajo vse svoje moči in znanje, da proizvajajo čim več in čim boljše kvaliteto. Na splošno zaslužijo vso pohvalo, saj obratujejo pri občutnem pomanjkanju strokovnih delovnih moči nepretrgoma noč in dan.

Veo grajo pa zaslužijo posamezniki, ki se ne zavedajo, da predelujejo žito za delovno ljudstvo. Ljudje, ki se jim kvaliteta izdelkov ne zdi važna in nočejo razumeti, da morajo biti mlevski izdelki užiti za prehrano.

Nepravilen odnos do kvalitete mlevskih izdelkov so pokazali odgovorni ljudje v mlinskih okrajnih mlinih (obrat Podrečje), okrajni mlin Domžale (obrat Studa), mestni mlin Ljubljane (obrat Vič) in okrajni mlin Dolnja Lendava (obrat Dolga vas in Genterovel). V teh mlinskih je imela rž zaradi slabega vekladiščenja dnuh po plesnobi. To napako bi bilo mogoče odpraviti tako, da bi žito po strojih oprali in posušili. Ko so v mlinskih pro-

jeli rž, bi bili dolžni okvare takoj signalizirati, da bi rž prepeljali v obrate, ki imajo naprave za pranje in sušenje. Ker pa tega niso storili in so zmleli rž takšno, kakršna je bila, je seveda tudi moka, zmleta iz te rži, dišala po plesnobi. Ko so napravili to drugo napako ter so okvaro tudi opazili, bi to morali javiti pristojnemu forumu. Tega pa niso storili, temveč so dali moko v razdelitev potrošnikom, ki se zdaj upravičeno pritožujejo. Pristojni organi so za stvar zvedeli šele po signalizaciji potrošnikov samih, ko je bila moka že v potrošnji. Okvare niso signalizirali pravočasno niti okrajni gosti niti maloprodajalci, dasiravno bi bili dolžni to storiti.

Zaradi malomarnega odnosa odgovornih ljudi do kvalitete mlevskih izdelkov mnogokje potrošniki neupravičeno kritizirajo ljudsko oblast. Zato je nujno malomarne ljudi poklicati na odgovor v opomin vsem tistim, ki še vedno niso spoznali, da je vsakdo za svoje delo tudi odgovoren.

Spravilo lesa je po gozdnih žičnicah hitreje in ceneje

FIZKULTURA

PRED PRVENSTVOM SLOVENIJE V BOKSU

Temu borbenemu športu smo doslej posvečali premalo pažnje

Preteklo leto je bilo eno najbogatejših v zgodovini našega boksa, bodisi po številu tekmovalnih doma in v inozemstvu, bodisi po množičnosti in kakovosti naših boksalcev. K temu so največ prispevali boksalci LR iz Maribora in iz Ljubljane, kjer ima boks največjo tradicijo. Velik napredek je dosegel boks že v začetku razvoja v ostalih republikah razen pri nas v Sloveniji, kjer so mu do nedavnega posvečali premalo pažnje. Boks sekcije v Ljubljani, Jesenicah, Kranju, Mariboru, pa tudi drugod so takorekoč zlovarile, prepuščene same sebi. Z ustanovitvijo športnih društev pa je ozivilo tudi delo v boksalcih sekcijah. Za izboljšanje razmer v boksu v Sloveniji, kar se kaže v boksalcih letošnje sezone, tudi na pogostih srečanjih, imajo veliko zaslug sekcije SD Mileničnik, posebno ljubljanska. V zvezi s naglim naraščanjem zanimanja za boks-

nje in z dotokom velikega števila mladincev, posebno iz delavskih vrst, se je pojavila vrsta problemov. Od teh je najvažnejša rešitev kadrovskega vprašanja, ki je pri nas v Sloveniji najbolj pogojevala. Z dvigom novih kadrov (starih skoraj nimamo), trenerjev in instruktorjev, smo začeli selekcijami in selekcijami. Za prvenstvo Ljubljane je pokazalo, da so nastale pri našem boksu velike spremembe. Število boksalcev se je znatno povečalo, a mnogi mladi boksalci so pokazali razvojni napredek. Prireditelj je potekala v pravem športnem duhu, organizacija je bila vzorna. Zato ni čuda, da naše občinstvo težko pričakuje velike boksalce prireditelje — prvenstva Slovenije, ki bo v soboto in nedeljo zvečer. Na prvenstvu se bodo pomerili najboljši boksalci iz vseh boksalcih sekcij, ki obstajajo v slovenskih športnih društvih.

JUTRI BODO V LJUBLJANI ŠPORTNE PRIREDITVE DVOBOJA med tržaško in ljubljansko univerzo

V Ljubljani bodo jutri, v petek, velike športne prireditve. Semkaj bodo namreč prispeli športniki tržaške univerze, ki se bodo pomerili s športniki ljubljanske univerze v nogometu, odbojki, košarki, lahki atletiki, namiznem tenisu ter šahu. Ker so tržaški akademiki znani po izvrstni fizikulturi, a naši študentje se marljivo pripravljajo za letne študentske igre, bodo srečanja prav gotovo zelo zanimiva. Ob desetih dopoldne bo na letnem telovadišču v Tivoliju tekma v odbojki, a istočasno bo lahkoatletsko tekmovalje. Ob 14 bo na Stadionu nogometna tekma med obema reprezentancama, a ob 15 bo šahovski dvoboj v šahovskem domu v Unionu.

Ljubljansko univerzo bodo zastopali: V nogometu: Šaranovič, Mladenovič, Osečki, Ralevski, Levart, Zlatanovič, Dandbegović, Veselinovič, Vojevica, Musijević, Lovko, Cekovski, Dimić, Vnajić, Dujmović, Motjevič.

V odbojki: Garibaldi, Hočevar, Požar, Karba, Šnuderl, Gunčar, Vchar, Prezelj, Beranič in Lešnik.

V šahu: Levčič, Slokan, Kržišnik, Sivec, Čisar, Janšek, Verk, Brglez.

V košarki bo nastopilo moštvo Enotnosti.

DANES TEKMA V KOŠARKI

Circolo Sportivo Trst : Enotnost

Danes bosta na igrišču telovadnega društva Ljubljana II. odigrani dve zanimivi tekmi v košarki. Košarkaši Enotnosti so povabili v Ljubljano eno od najboljših tržaških košarkaških moštvo Circolo Sportivo.

Razpored tekem je naslednji:
15.30 Circolo Sportivo B — Enotnost B
16.30 Circolo Sportivo A — Enotnost A
Prijetelji košarke vabljani!

Telovadna akademija v Idriji

V nedeljo je telovadno društvo iz Idrije pod vodstvom tov. Hladnik Franca priredilo v Cerknem ob prisotnosti velikega števila gledalcev, telovadno akademijo. Nastopilo je 86 telovadcev, ki so zastopali vse oddelke t. j. pionirje, mladino in člano, zastopana pa je bila tudi gimnazija iz Cerkna. Akademijo je sestavljalo 16 točk, ki pa so bile zelo lepo izvedene. Nastop je pokazal, da je v vrstah mladine precej nadarjenih telovadcev, ki bodo pod dobrim vodstvom lahko zastopali naše mesto tudi na republiških prireditvah. V sami Idriji je danes 182 telovadcev. Mladina ima veselo do telovadbe in tudi rada nastopa, ovirajo pa so v tem, da nimajo telovadnih krovov ter prevelikih sredstev. V vrsti članov je tudi tov. Kerkelj Franca, ki je lahko za vzor vsem v Sloveniji, ker kljub svoji visoki starosti (66 let) še vedno aktivno sodeluje v telovadbi na vseh orodjih ter na vseh prireditvah. V. S.

Poročila iz naših krajev

Kovinarji »Plamena« iz Kroke tekmujejo v čast 1. maja. Na množičnem seestanku so kovinarji iz Kroke sklenili, da bodo začeli s prvomajskim tekmovaljem. V ta namen so kovinarji sprejeli individualne obveznosti. Tov. Čavs se je obvezal, da bo poleg svojega rednega dela zvaljal do 1. maja 5000 kg tirnega, Jeraša Gabriel in Lado pa mu bosta pomagala žariti železo. Kovinarja Staroverški Franc in Praprotnik Jernej sta sklenila, da bosta s prostovoljnimi delovnimi silami 1500 kg matic, Solar Fran pa bo skoval 3000 kosov planinčarjev. Delavica Luznar Julka se je na sestanku zavezala, da bo v svojem prostem času obdelala vrt delavske menze. Štirje bratje Brečič so sklenili, da bodo naredili 12 lesenih kadi za požarno obrambo, brat Jože pa bo razen tega stisnil še 1500 kg tirnov. Tudi industrijska šola se je pridružila prvomajskemu tekmovalju. Tovariši Šmitek, upravnik šole, se je na sestanku skupno z učenci zavezal, da bodo do konca aprila opravili 1000 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji internata. Poleg tega pa se je 17 kovinarjev zavezalo, da bodo opravili do konca aprila skupno 400 ur prostovoljnega dela. G. V.

Pogozdovanje v novomeškem okraju. Pri nas so se pričele priprave za pogozdovanje. Pogozditelj je treba zlasti zamerjane pašnike, ki za drugo niso uporabni. V letošnji pomladi nameravamo 25 ha na novo pogozditi, 165 ha gozda pa bomo gosteje nasadili. Poleg tega pa bomo očistili še mlado drevje na 180 ha površine.

Gozdna uprava v Novem mestu ima od vseh gozdnih uprav največjo površino za pogozdovanje, zato so v tem letu na njenem področju predvidene največje akcije. K delu bomo pritegnili tudi številne osnovne šole, ki so že organizirale mladinski teden pogozdovanja. Okrog 1000 šolarjev iz osnovnih šol bo pomagalo. Spomladi bomo posejali tudi 200 kg jelovega semena, kar je lanske leto jelka izredno dobro obrodila. V jeseni pa bomo posejali še 1500 kg semena. V. M.

Ob gostovanju jugoslovanskih nogometašev v inozemstvu

Naši najboljši nogometni klubi bodo odigrali prvi dve mednarodni nogometni tekmi v inozemstvu. Črna zvezda bo igrala na turnirju v Antverpen (Belgija) na katerem bosta igrali med drugimi tudi eno avstralsko in avstralsko moštvo. Nato pa bo odigrala še dve tekmi v Reimsu in Parizu. Moštvo Partizana bo igralo na Dunaju proti Rapidu in Wackerju, Dinamo bo igral v Mariboru, Hajduk pa se udeležil turnirja v Ljubljani. Moštvo Lokomotive pa bo proti koncu meseca odšlo na gostovanje v Alžir.

Jugoslovanska nogometna moštva so odigrala lani ter letos skupno 95 tekem z inozemskimi moštvili. Od vseh tekem so naši nogometaši odločili 61 tekem v svojo korist, 18 so jih igrali neodločeno, samo 16 pa so jih izgubili. V vseh tekmah so dosegli 212 golov, dobili pa so jih 122.

V vseh teh mednarodnih tekmah so jugoslovanski igralci dostojno reprezentirali jugoslovanski nogomet ter so se po rezultatih, ki so jih dosegli, uvrstili med najboljšie klube v Evropi. V mnogih srečanjih so se naša moštva odlikovala v taktiki in silu. Naši nogometaši so dosegli največja priznanja znanih inozemskih strokovnjakov, ki so se pohvalno izražali o kvaliteti našega nogometa. Najbolj uspehi na so dosegli naši nogometaši lani na Olimpijadi v Londonu, kjer so se plasirali v finale ter si priborili srebrno olimpijsko medaljo.

Lani je naša državna reprezentanca odigrala sedem tekem, od katerih jih je pet dobila (premagala je Bolgarijo, Poljsko, Luksemburg, Turčijo in Anglijo), eno je igrala neodločeno (Albanija), eno pa je izgubila (Švedska). Prav tako pa se je uspešno uvrstila tudi sindikalna nogometna reprezentanca Jugoslavije, ki je zmagala na mednarodnem sindikalnem turnirju na katerem so sodelovale reprezentance Madžarske, Poljske, CSR, Rumunije, Avstrije, Italije, Francije in Severne Amerike.

Nogometno prvenstvo Jugoslavije

Nogometna zveza Jugoslavije je izdala razpored tekem prve in druge zvezne nogometne lige. V nedeljo 17. aprila bo v Novem Sadu tekma »Sloga« — »Lokomotiva«, drugi ligi pa bodo igrali v Sarajevu »Spartak« — »Sarajevo«, v Splitu »Mornar« — »Vardar«, v Osijeku »Proleter« — »Odrade«, v Šibenju »Podrinje« — »Metalac«, v Pančevu pa »Dinamo (Pančevo)« — »Dinamo« (Skopje).

Nogometno prvenstvo Slovenije

Železničar (Lj.) — Železničar (Mb.) ob 16 (Milanovič).
Kladivar — Udarnik ob 16 (Slamič).
Branik — Nafta ob 16 (Ribenšur).
Sokol — Rudar ob 16 (Dr. Tasci).
Krim — Gorica čas po sporazumu (Turšič).
Tekstilac — Proleter ob 16 (Ganter).
Železničar (Postojna) — Gregorčič ob 13.45 (Kranj Emil).

PARTIZAN : ŽELEZNIČAR (Mb) 3:0

Maribor, 13. aprila.
Danes je bila tukaj odigrana prijateljska nogometna tekma med moštvom beograjskega Partizana, ki potuje na gostovanje v Avstrijo, ter domačim Železničarjem. Po zanimivi, ter skoraj lahko rečemo, enakovredni igri, se je tekma končala z zmago Partizana z rezultatom 3:0. Gole sta dala Valok 2 ter Bobek 1. V moštvo Železničarja sta se posebno odlikovala krilec Rajniger in napadalec Razborec. Tekmi, ki jo je sodil Janjič iz Maribora, je prisostvovalo 6000 gledalcev.

Sindikalna podružnica OLO Novo mesto. Člani sindikalne podružnice OLO Novo mesto se zavedajo važnosti varčevanja denarja. Zato so uslužbenci ljudskega odbora kot prvi od vseh podružnic novomeškega okraja vložili v banko že več kot 43.000 dinarjev. Sklenili so, da bodo v tem posamezne grupe podružnic tekmovali med seboj. Obenem pa so napovedali tekmovalje tudi ostalim podružnicam okraja: katera podružnica bo pridobila več vlagateljev in katera podružnica bo vložila največ denarja. M. V.

V Zagorju so poživili kulturno-prosvetno delo. Kulturno-prosvetno delo v Zagorju se do obnove zbora SKUD »Vesna« nikakor ni moglo razviti, po zboru pa je društvo doseglo že precejšen napredek. Dramska družina, ki ni imela v lanskem letu nobene igre, je uprizorila letos Gogoljevo »Ženitev«, sedaj pa se pripravljajo na tekmovalje dramskih družin s Kranjčevim »Pot do zločina«. Okrajni LPS je organiziral režijsko-šminkarski tečaj, ki bo trajal 14 dni. Na tečaju predavajo tudi tovarši iz ljubljanskega in mariborskega gledališča. Ženski pevski zbor »Mladinci« je priredil 9. t. m. v Zagorju koncert, ki je dobro uspel. Tudi moški pevski zbor se pripravlja na samostojen koncert. Ljudska univerza ima redna predavanja, štiri poslovalnice trboveljske knjižnice v redu opravljajo svoje delo. Sproti nabavljajo nove izdane knjige. Število obiskovalcev se naglo dviga. Ustanovili bodo folklorno skupino, pri čemer bodo pomagali tečajniki, ki so pravkar dokončali šesttedenski folklorni tečaj v Mariboru. S. S.

V. S.

V. S.

LJUDSKA TEHIKA

Radioamaterji so ozvočili prvo zadrugo

Blizu Kamniških planin leži prijetna vasica Mala. Nič posebnega na njej, če bi prezrli lepoto narave. Se električne žice ne vidiš, ki bi vodila v vsako hišo. Bajto so lepe in tudi grde, kakor so se pač lahko nekoč razvijale pod gospodstvom nemške oblasti na gradu Kržnu.

Narodnoosvobodilna vojna je pregnala graščaka in kar je glavno, vzela je stare običaje. Ustvarila je pogoje za boljše življenje.

Zemlja je tu močvirna, na vsakem koraku naletiš na ilovico. To so že v davnih časih izkoriščali ljudje. Skoraj vsaka hiša je izdelovalec lončenih posod. Vsak zase, vsak na svoje in po svoje so delali, pi si življenja niso mogli popraviti. Sedaj imajo zadrugo.

Lončarska produktivna zadruga je to, v njej dela precej delavcev. Pridni so, od zore do mraka jih najdeš v delavnicah, kjer z bosimi nogami pogumajo svoje stroje, njih spretno roke pa oblikujejo brezlično ilovico v cvetlične lončke, vrče, izgrajke ter še mnoge druge stvari. Delo ima svoj ritem, gre dalje, a bilo je do nedavnega enolično. Razen tistih vsakdanjih pomenkov, kjer ne več razločujemo kaj so vesti iz domače malhe in kaj je res, nisi vsilili ničesar drugega. Na sestanku sindikata si lahko čul predsednika pripovedovati o dogodkih doma in po svetu. To se je zgodilo vsak teden enkrat, ali pa še to ne.

Sedaj se je stvar čez noč postavila na glavo.

Dva radioamaterja, člana ljubljanskega društva, sta bila poslana v zadrugo, da tam ozvočita delavnice ter sindikalni kotiček.

Predsednik zadruge ju je nekam nerno pogledal. Kaj neki se norčujeta ta dva človeka, mar nimata drugega posla? Toda bil je obziren, ni se hotel priklati in pripovedovati, koliko obljub je že šlo v starih časih mimo njegovih ušes.

»Kakopak, ljudje so pripravljeni, — prav nihče se ne bo jezil, če mu obesite na delovno mesto zvočnik in bo tako vsak dan v stiku s svetom.«

Dogovorjeno — storjeno.
Čez teden dni so članj zadruga, ki so se tistikrat na tihem smejali — ostrmeli. Prišlo je deset fantov, ki so privlekli s seboj zvočnike, velik radioaparati z gramofonom, ter dolge klopčice žice. Čutili so, da se uresničuje to, kar so smatrali za sanje.

Po pisarni in delavnici so se razlegli udarci klavirja. Kot da jih spleta udaril pajek, tako naglo so se razpredle mreže in žice po vsej stavbi.

Fantje so bili res urni in priročni, ni jim bilo kaj reči. V vse delavnice so potegnili žico, ročno so na njo pritrdili zvočnike, se trudili s spajalnikom in montažo.

Drugi so plezali po strehi ter namestili dolgo anteno. Nič izolatorijev niso prinesli s seboj, pa so iz lončenih razbitih lončkov na mah naredili posrečena koščka, tako da se že od daleč, na sami anteni pozna iznajdljivost naših radioamaterjev. V treh urah je bila montaža gotova. Napeli so nad 200 m žice, pripravili priključke za 5 zvočnikov.

SA

MOSKVA VODI S 40 TOČKAMI NASKOKA

V nadaljevanju prekinjenih partij iz doseganja kol šahovskega dvoboja med reprezentancama Moskvo in Budimpešto je Kotov premagal Tiparija, Simagin Barco, Florian je z natančno igro v končnici zadal prvi poraz velemojstru Bronsteinu. Partiji Auerbach-Benkó in Ragozin-Barco sta se končali neodločeno. S tem so bile končane vse prekinjene partije iz doseganja kol. Reprezentanca Moskve je v drugem delu dvoboja zabeležila sijajno zmago in vodi trenutno s 40 točkami rezultata (76:39). V svetovjski ekipi ima najboljši individualni uspeh velemojster Kotov s 11 in pol točkami od 14 možnih, v madžarski pa Benkó s 6 in pol točkami.

Kratke vesti

Preteklo nedeljo so igrali v Kranju razenji šahovski dvoboj Kranj — Jesenice. Kranjčani so se revanširali za prvi poraz in zmagali z rezultatom 21 in pol: 14 in pol. Reprezentanca Jesenice je nastopila v oslabljeni postavi, ker se trenutno igra na Jesenicah turnir za prvenstvo mesta. Organizacija prireditve ni bila na višini, zlasti če se upošteva, da so Kranjčani nastopili s manjšim številom igralcev, kakor je bilo prvotno določeno.

V železniški nadškofiji Loko so ustanovili sindikalno šahovsko društvo, ki šteje trenutno 34 članov. Predsednik društva je Primož Peter, tajnik pa Reva Anđ.

Revanšni šahovski dvoboj Slovenija — Hrvaška na 900 deskah bo definitivno 15. maja t. j. v Zagrebu.

V Idriji sta pred kratkim igrali obrtna in rudarska šola dvokrožni match. Zmagala je obrtna šola s 14 in pol: 3 in pol. Čejski šahovski okrajni odbor organizira do sedaj največji šahovski simulantko v LR Sloveniji na 100 deskah. Simulantko bo igral mojster Stojan Puc.

Koperski šahisti so v zadnjem času pokazali veliko aktivnost. Pred kratkim so povabili državnega prvaka Piroca, ki bo igral simultanko s predvidoma 50 nasprotniki.

Na jeseniški gimnaziji so odigrali turnir za prvenstvo šole s 80 udeleženci. Zmagal je Poklukar pred Koblerjem. Polovico udeležencev je bila pionirjev.

Za turnir za državno prvenstvo prvokategorikov v Arandjelovu so se dosegaj prijavili iz LR Slovenije prvokategorniki prof. Muzilović, Mišura in Kukovec.

V kratkem bo izšla druga številka slovenske šahovske revije »Šah«, v kateri bodo poleg drugih zanimivosti tudi komentarji in teoretične beleške najboljših slovenskih šahistov.

V V. kolu turnirja za prvenstvo Novega Sada je Pelva premagal Solaka. Tot pa Popovića. Partiji Atanacković-Ganji in Kečig-Iljiš sta se končali neodločeno. Po petem kolu vodita Tot in Solak s 3 točkami pred Pelvo S. Avrirovičem. Vilovski, Roškovič in Čanijem 2 in pol itd.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLŠKE SLUŽBE
Stanje dne 13. aprila:
Iz področja Azorov se je izločilo jedro visokega zračnega pritiska, ki se pod vplivom visinskih vetrov premika proti evropski celini. Zaradi tega je računati s skorajšnjim nastopom lepega vremena.

Vremenska napoved za četrtek, 14. aprila:
Čez dan pojezanje oblakov do popolne razjasnitve. Dnevna temperatura nad +20

Kmalu je odbila šesta ura. Med škripanje strojev se je pomešal glas kuka-vance. Vsi smo vedeli, da je pomlad še nekeje v južnih krajih in da nas pozdravlja kukavica radia Ljubljana.

Poskusili smo še z drugimi postajami. Vse so se dobro čule. Navili smo še gramofon, ki je nameščen v radioaparatu. Oglašila se je poskočna muzika. Prvo ozvočenje v Sloveniji je bilo izvršeno.

Blížala se je noč. Treba je bilo misliti na odhod. Ljudem pa dati navodila, kako naj ravnaajo s pripravami. Nič takega ni, da bi se človek ne mogel privaditi.

Poslavljalji smo se in si stiskali roke. Predsedniku je šlo na smeh, ko nas je vabil, da se še oglasimo. Dejal je: »Fantje so vam prav hvaležni. Zadnjič navedem od njih ni verjel, da boste izpolnili obljubo. Ta izkušnja jim bo vnovič potrdila, da vlada danes pri nas nov duh. Ko smo se vračali, smo tudi mi mislili o tem. Veliko delo smo storili. Niti po metrih žice, ne po wattih radioaparata niti po delovnem času ga ne moremo ceniti.

Cenimo lahko samo eno.

Izvršili smo majhen del tega, kar pravi naš petletni plan: Radio v sleherni ustanovi, v sleherni našo hišo, slehernemu našemu delovnemu človeku!

P. S.

DNEVNE VESTI

Opozarjamo sindikalne podružnice, šole in ostale, kateri želijo prirediti tri ali štiri-dnevni izlet na Rab v mesecu aprilu ali prvi dni meseca maja, naj se takoj javijo poslovalnici PUTNIKA v Ljubljani. 988
Razstava del slovenskih impresionistov je odprta v Moderni galeriji v Ljubljani dnevno od 8-18 ura. 991

KONCERTI

Berlitz: Faustovo pogubljenje. Ker so vse vstupnice za prvo izvedbo že razprodane, bo ponovitev celotnega dela v sredo 20. aprila ob 20. v Unionu. Predprodaja začne v soboto 16. aprila. 984

Opozarjamo na nocojšnji koncert pianista Marjana Lipovška, ki bo točno ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani. Odlični naš umetnik bo izvajal prvovrsten koncertni spored. Predprodaja v Knjižarni muzikalij.

KINO

LJUBLJANA UNION: Angleški film »Oliver Twist« (brez tehnika). Zaradi dolžine filma predstave ob 15.30, 18 in 20.30.

MOSKVA: Angleški film »Oliver Twist« (brez tehnika). Zaradi dolžine filma predstave ob 15.30 in 21.

SLOVA: Francoski film »Nesrečnik«. II. del. tednik — Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.

TRIGLAV: Poljski film »Poslednja etapa«. tednik — Predstavi ob 17 in 19.30.

SISKA: Sovjetski film »Nasredin v Buhari«. tednik — Predstave ob 16.30, 18.30 in 20.30.

MARIBOR PARTIZAN: Sovjetski film »Prvi maj v Moskvi 1948« in »Donbas«. tednik.

UDARNIK: Sovjetski film »Obveščevalci«. tednik — Predstave ob 16.30, 18.30 in 20.30.

CELJE METROPOL: Sovjetski film »Mlada garda«. I. del. tednik.

DOM: Češki film »Gosli in sanje«. tednik.

KAMNIK: Sovjetski film »Zoja«. tednik.

KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Naše srce«. tednik.

PTUJ: Sovjetski film »Sekretar najkoma«. tednik.

GLEDALISCE

DRAMA LJUBLJANA

Četrtek, 14. ob 20: Kref: »Krajski komedijanti«. Zaključena predstava za sindikate.

Petek 15. Zaprt.

Sobota, 16. ob 20: Pucova: »Ogrenj in pepel«. Zaključena predstava za sindikate.

Nedelja, 17. ob 20: Kref: »Krajski komedijanti«. Izven

OPERA

Četrtek, 14. ob 20: Musorgski: »Soročinski sejem«. Zaključena predstava za sindikate.

Sobota, 16. ob 20: Bizet: »Carmen«. Zaključena predstava za sindikate.

Nedelja, 17. ob 20: Verdi: »Praviata«. Izven.

Nedelja, 18. ob 20: Janček: »Jenufa«. Abonma red D.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Mestni dom

Nedelja, 17. aprila ob 20: Skvarkin: »Ispit za življenje«. gostovanje Mladinskega gledališča Kajuh.

Ponedeljek, 18. aprila ob 20: Skvarkin: »Ispit za življenje«. gostovanje Mladinskega gledališča Kajuh.

Na gostovanje mladinskega gledališča opozarjamo vse obiskovalce. Predprodaja vstupnic od petka dalje od 10-12 in 15-17 pri Državni založbi, oddelek za muzikalije, Kongresni trg 18.

RAZPIS

Okrajni ljudski odbor v Kamniku razpisuje na osnovi določil čl. 3 uredb o ukrepih za preprečevanje požarov javni natečaj za oddajo dimnikarskega okoliša Kamnik — južni del, s sedežem v Kamniku.

Prosili naj tozadevne prošnje, pravilno taksirane in opremljene z vsemi potrebnimi dokumenti, vložijo pri Okrajnem ljudskem odboru v Kamniku tekrom 15 dni od dneva objave tega razpisa v »Uradnem listu LRS« v Ljubljani.

Prepoznajo dosepe ali pomanjkljivo opremljene prošnje se ne bo upoštevalo.

Okrajni ljudski odbor v Kamniku dne 12. aprila 1949

GLAVNA DIREKCIJA KOVINSKE INDUSTRIJE LRS

bo sklepala prodajne pogodbe

s koristniki kontingentov po naredbi Gospodarskega sveta vlade FLRJ o sklepanju pogodb za II, III, in IV. kvartal 1949 št. IV-2380/49 z dne 16. III. 1949 na svojem sedežu

Ljubljana, Parmova ulica 33 — telefon 45-43

od 15. aprila 1949 dalje.

Ob sklepanju pogodb morajo koristniki predložiti pooblastilo o sklepanju pogodb, odlok o dodelitvi kontingenta, in pismene specifikacije v treh izvodih za vsak artikel posebej.

Nosilci kontingentov morajo dostaviti razdelilnice in upoštevati najmanjše količine, ker se pogodba sicer ne bo sklenila.

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Boje. Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2. Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 30-30. — Telefon oglašnega oddelka 36-85. — Štev. ček. računa 6-90601-0.

VESTI IZ MARIBORA

VSEM TRGOVSKIM OBRATOM OKRAJA MARIBOR-OKOLICA

Vse trgovske obrate v okraju Maribor-okolica obveščamo, da naj delijo sladkor, in sicer prvi obrok za april. Potrošniki prejmejo:

TDa jam, na odrezek označen s 1850 gr prejmejo 1600 gr
TDa na odrezek označen s 1100 gr prejmejo 1300 gr
TDb na odrezek označen s 800 gr prejmejo 1000 gr